

ALBINA

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU, P. Gârboviceanu, G. Coșbuc, Gen. P. V. Năsturel,
Gh. Adamescu, I. Otescu, P. Dulfu, V. S. Moga, N. Nicolaescu,
Gr. Teodossiu, C. C. Pop.-Tașcă

Abonamentul în țară pe an . . . lei 5 | Abonam. în străinătate pe an lei 8
" " " " 6 luni " 3 | Un număr 15 bani

Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard

Redacțiunea își rezervă dreptul ca, din articolele ce nu se vor putea publica în întregime, să dea numai extrase sau rezumate.

SUMARUL:

Em. Gârleanu, „Pe Bistrița la vale“.

Școala, „Take Anastasiu“.

I. G. Bratu, Suceava. (Cu o ilustrațiune: *Ruinele Cetății Suceava*).

I. Dragoslav, Dușmanul. (Urmare).

I. Ionescu, Asociațiunea română pentru înaintarea și răspândirea științelor.

V. S. Moga, Cronica agricolă, economică și comercială.

Get. Sărbătorirea d-lui C. Alessandrescu.

Scrisoare către Redacție.

Bibliografie.

DIN ZIARE ȘI REVISTE:

(*Calendarul Leonte*), Sfaturi pentru agricultori. |

ILUSTRAȚIUNI:

Tărăncă Franceză, de pe tablouri, de N. Grigorescu.

Ciobănaș, de pe tablouri, de N. Grigorescu.

PAGINA GLUMEATĂ:

Neculcea, Pentru slăbit. (Cu 10 ilustrațiuni).

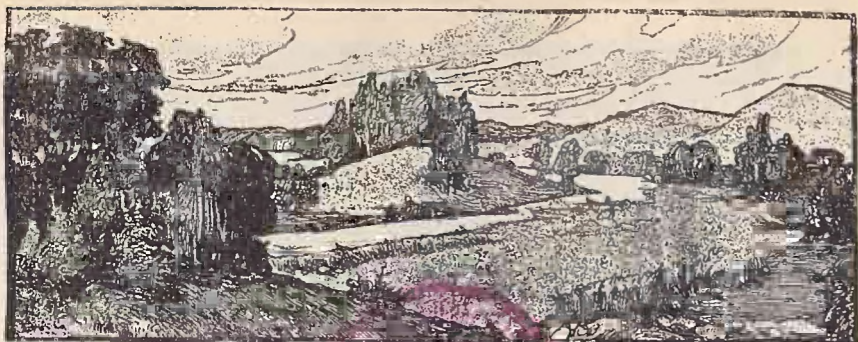
ACTIVITATEA SOCIALĂ A PREOȚILOR ȘI ÎNVĂȚĂTORILOR

Preotul I. C. Beldle, Din monografia comunei Jorăști, (județul Covurlui).

Femeia în lupta în potrivă alcoolismului.

Cooperatiunea Daneză.

Cronica: Cerc cultural (Cara Murat, Constanța).

„PE BISTRITA LA VALE“¹⁾

FRAGMENT

... In Broșteni Ion Creangă a învățat carte la școala lui Baloș. Cine a citit «Amintirile» marelui scriitor, știe cu câtă duiosie povestește dânsul cum învățătorul, Nicolae Nanu a pus îndată să-i tundă pletele, apoi în rând cu ceilalți școlari, să învețe «Ingerul a strigat». Va fi învățat băiețașul, tuns chilug, cântecul bisericesc, și l-o fi cântat, la o laltă cu ceilalți copii, în bisericuța veche de lemn spre care mergem acuma.

Lângă școala curată a harnicului și deșteptului învățator care ne întovărășește, stau față în față cele două biserici: cea veche și cea nouă. Mică, sprintenă în croiala ei, cuminte, rară ochilor — ca un juvaer, — tăiată pe loc din lemnul munților împrejmuitori, cioplită cu iscusință, cu acoperemântul de șindrilă, sub streășina căruia căpriorii se sfârșesc în coadă de rândunică și a căror îmbinare o pecetluște câte o floare cu ușa pridvorului tivită de ciubuce săpate, deasupra căreia din inscripția străveche deabea anul 1759, dacă se mai deslușește, bisericuța e o minune.

Înăuntru pășești pragul cu un fel de supunere care îți pleacă în jos capul. În umbra sură, de pe cele câteva icoane vechi, șterse, deabea se deslușește îmbinarea degetelor sfinte, încremenite în sensul blagosloveniei. Stranele stau reci, înșirate pe de lături, ca niște morminte, care cuprind câte o umbră a cine ști căruia sau căreia drept credincioase, urmele liliecilor se presar peste tot locul, și din pereți, din bagdadia presărată cu flori negre, văpsite, fășăitul ciudat al carilor care macină răbdători lemnul, îți strecoră un fior neînțeles, și parcă îți strânge sufletul. Aici, în cuprinsul acesta îngust atâția oameni au ingenunchiat! Aici și-au așternut atâția buzele pe fețele icoanelor; aici au răsunit rugăciunile atâtor

¹⁾ Din volumul: „Pe Bistrița la vale“, ce va apărea.

slujitori ai credinței noastre; aici s'au topit sus, lacrimile lumânărilor de ceară, iar jos, lacrimile fierbinți ale celor păcătoși; aici unii și-au mărturisit greșalele, pe când alții și-au unit mâinile și inimile în fața lui Dumnezeu. Lângă care strană se va fi înălțat și glasul copilului sglobiu: «Ingerul a strigat!» — O lume întreagă de umbre ce parcă răsar una câte una, dintr'un colț și se pierd în spre altar. Unde-s? Ce-a rămas pe urma lor? Și fășăitul ciudat al lemnului care pare că suspină mă deslușește și cutremurându-mi sufletul, mă împinge spre lumină.

Privesc iar: bisericuța pare îngenunchiată în rugăciune sfioasă în drumul celeilalte albe, mari, de zid, pe pereții căreia găsim din pridvor până în altar, pe sfânta masă, presărate de către un preot naiv, ca să o înfrumusețeze, toate ilustrațiile «Veseliei!» Printre atâtea altele, chipurile lui Abdul Hamid al Chedivului Egiptului par'că se întreabă ce soartă meșteră i-a adus acolo.

Niciodată nu am simțit credința mai biruitoare în curățenia și smerenia ei ca în fața acestor două locașuri de închinare, — unul al credinței strămoșești, celălalt al credinței vremurilor noastre.

Imi spun părerea. pictorului (Al. Satmary, care mă însoțește) minunat și dânsul:

— Ce bine ar sta juvaerului acestuia în muzeul etnografic, lângă casa meșterului Mogoș?

Învățătorul din Broșteni mă aude și-mi spune că d. Gh. Teodorescu-Kirileanu, vrea să facă aici un Muzeu Creangă. Și așa e bine, dar când?

Pe pajiștea verde din ograda o cruce de granit pe un soclu acoperă mormântul învățătorului lui I. Creangă. Citesc inscripția; în față:

Nicolae Nanu

Întaiul învățător pe Valea Bistriței
la școala lui Baloș din Broșteni
1840—1850 ?

Îar dindos:

Această cruce s'a ridicat în
1906 de cei recunoscători.

Așa, prin acest prinos de recunoștință se adevăresc și cuvintele lui David Creangă, din Pipirig, care, scrie Ion Creangă, nu mai găsiă cuvinte de laudă pentru acest înțelept dascăl și sfătuitor de bine.

Ne depărtăm. În urmă, umbrele înserării îmbrățișează bisericuța părăsită, pe când cealaltă albește încă în faldul vestmântului ei de var.

Și mă gândesc că toate sunt așa pe lume.

Em. Gârleanu.

ȘCOALA

„TAKE ANASTASIU”

În ziua de 15 curent s'a ținut examenul la școala inferioară de agricultură din Țigănești, jud. Tecuciu.

Această școală înființată de Academia Română din fundațiunea lăsată de întru fericire răposatul Take Anastasiu, cuprinde un an pregătitor, trei de studiu regulat, cum și o practică înainte de luarea diplomei.

Acum s'a terminat cel dintâiu an pregătitor, iar la examen au asistat din partea Academiei d-nii: Poni, Kalinderu, Bianu, și Hepites. Dimineața au vizitat ferma și moșia afectată școlii, rămânând mulțumiți de lucrările instructive executate de elevi, iar după amiazi s'a ținut examenul teoretic, care încă a fost satisfăcător.

La sfârșit membrii Academiei au mulțumit d-lui Director Cardaș și celuiilalt personal pentru silințele ce au pus; i-au dat câteva povețe mai ales cu privire la aplicațiunea practică și au arătat elevilor menirea școlii.

Seara, d-nii Poni, Kalinderu, Bianu și Hepites s'au înapoiat la Tecuci și de acolo la București.

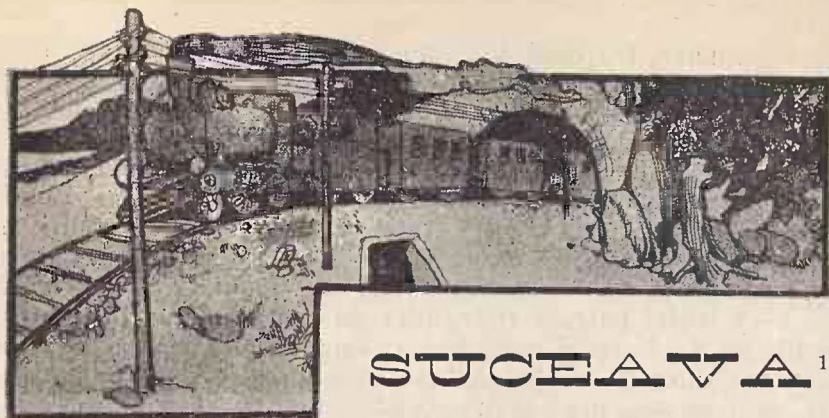
SFATURI PENTRU AGRICULTORI

După ce grânele au legat, ne pregătim de seceră. Grânele se seceră când sunt în *pârgă*, adică când bobul este încă moale și se afundă puțin unghia în el. Păstăioasele se seceră, îndată ce au dat în copt. Holdele necrescute potrivit, se seceră când *cele mai multe* sunt în *pârgă*. La caz de umezeală și răceală, amânăm seceratul.

(Calendarul Leonte).

Tărană franceză
(De pe un tablou al lui N. Grigorescu).

SUCEAVA ¹⁾

Acum privim cu admirațiune zidurile bătrâne ce arată tuturor neamurilor vitejia, chibzuința și îndemânarea Românului.

Cetatea domină toate împrejurimile. Priveliștea ce ni-se desfășoară înaintea ochilor e neîntrecută.

La răsărit, râul Suceava, în cotituri de șarpe, se strecoară ca o panglică de argint printre malurile verzi, umbrite din loc în loc de pâlcuri de arbori. Dincolo de această panglică sclipitoare, se întinde frumosul pământ al Moldovei cu orașul risipit pe coastă al Burdujenilor și cu câteva sate ale căror căsuțe albe se ivesc sfoase ca gheme de spumă, pierdute în marea de verdeață. Se întinde:

„Moldova, care în suspine,
„Își duce amărîtul traiu“

Moldova:

„Trup sfâșiat de mâni streine
„Și pe câmpie și pe plaiu.
„Ea care și-a pierdut cu zile
„Frumoasele-i copile“.

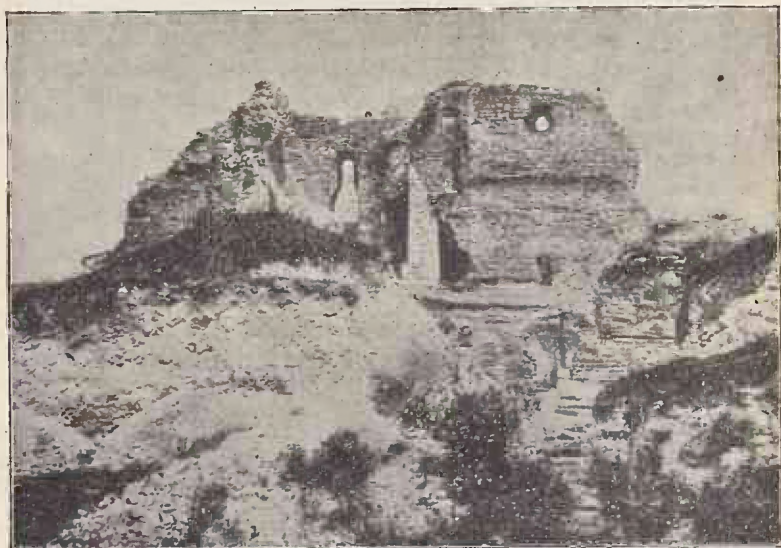
La apus, pe dealul din față, orașul Suceava și ceva mai departe, în vale, mănăstirile, Sucevița și Dragomirna ale căror cruci abia se zăresc deasupra frunzișului codrilor ce le înconjoară. La mieznoapte, se văd Ițcanii; iar la miezăzi orașul Suceava.

Cetatea, deși nu desgropată în întregime, are o formă mai mult dreptunghiulară. De jur împrejur, ziduri groase de trei-patru palme făcute din pietre legate cu var închid o suprafață de câteva sute de metri pătrați, împărțită prin ziduri, mai subțiri și cu diferite direcții, în mai multe camere de deosebite forme. Sfâșiate de dărâmături, cu curioase forme

¹⁾ Sfârșit. — Vezi No. 38.

triunghiulare, trapezoidale, dreptunghiulare, zidurile se ridică în sus, lăsând să se vadă pe alocurea, unde ele s'au păstrat mai bine, chiar și ochiurile lăsate pentru a observa mișcările vrăjmașilor. Pe jos, peste tot iarbă și pietre risipite.

Acest cuib de războinici pare a fi avut două caturi. Cel de jos, subsolul, în mare parte nedesgropat încă, adună înrânsul toate proviziunile trebuincioase și serviă în acelaș timp ca închisoare pentru prizonieri, având anumite camere în acest scop. Așă am văzut aci o celulă, c'o suprafață de 1—2 metri pătrați, mărginită de patru ziduri de piatră, înalte de 4—5 metri și având o singură ușă prin care, cu ajutorul câtorva trepte, păstrate încă, te poți coborî înăuntru. În catul de sus, erau apartamentele pentru Domn, Domniță, boieri și jupâneșe, precum și meterezele de apărare. Aci, în partea de miazănoapte și răsărit, se poate bănuî, după forma rotundă a zidului, după câteva spărturi ascuțite la vârf ce par a fi fost ferestre, și foarte puține rămășițe de pictură, existența unei capele, făcută pentru a fi locul de rugăciune, în vremile cele mai vitrege, când cei dinăuntru nu mai aveau timpul și putința a merge la Mirăuți sau aiurea să ceară ajutorul Celui Puternic.

Ruinele cetății Suceava

Astfel știau bătrânii Moldoveni să împreune credința cu vitejia, iubirea de Dumnezeu cu dorul de moșie.

Sfărămăturile rămase se ridică de multe ori până la 6—7 metri deasupra pământului, iar, socotite din fundul celei, au chiar 10—12 metri.

Mult mai întinsă odată, după mărturisirea zidurilor cu totul dărâmate și pietrelor din împrejurimi, cetatea glorioasă a fost nimicită de vremile nemiloase care, cu ploile, ninsorile și furtunile lor, au slăbit încetul cu încetul tăria zidurilor și au culcat pe unele din ele la pământ. În urmă, omul a venit și, inconștient de stințenia acestor rămășițe, fără nici un dram de pietate, a ajutat la ruinarea lor totală. Trei părți ale orașului de azi sunt construite cu piatră cărată de aici.

Astăzi însă un păzitor, cu mult respect și admirație pentru trecutul nostru, străjuește aceste ruine — slăvite sfărâmături ale vremii — și nimeni nu mai poate mișcă măcar o pietricică din loc.

Un «Deșteaptă-te Române», ieșit din atâtea piepturi tinere, răsună puternic departe în liniștea zilei. Ecoul ultimelor cuvinte se pierde încet, în undoieri line, în taina depărtărilor.

Prin văzduhul tăcut, fierb lumina și căldura soarelui de Iunie și departe sus, sus — pe sub pânza de zefir a cerului — trec pâlcuri, pâlcuri de nori albi ca niște zăpezi călătoare; izvoarăsc din albastru și se mistuesc în albastru. Pe deasupra pârâului din vale, ce se strecoară prin ierburi înflorite, prin adierile lui moi de răcoare, tresare din când în când țărâitul unei pasări și se învâluiesc în răstimpuri roiuri de musculițe. Iar noi, cuprinși de vrajă, stăm împietriți. O tăcere fără margini stăpânește totul. Numai murmurul râșorului dela poale se aude ca o armonie mută, venită din depărtările curate. Incolo, totul e cuprins de admirație, totul e fermecat. Trecutul zbuțuit, trecutul glorios, trecutul de luptă și de viteză, ni se desfășoară înaintea ochilor. Pe deasupra-ne trec eroii vremilor bătrâne în cununile lor de neguri. Li urmărim înflorați, auzim par'că freamătul luptelor, zărim par'că încheștarea brațelor. Și printre atâtea mari umbre, se ridică mai presus una. E umbra Sfântului și Marelui Ștefan, e umbra aceluia care:

„Când tremuran popoarele,
„Sub aprigii păgâni,
„El le apăra cu brațele
„Vitejilor Români“.

O privim cuprinși de evlavie sfântă și de pe buze ni se desprinde încet, sfios, imnu! către *Umbra măreată* a lui Ștefan:

„In cer apune soarele,
„Stingând razele lui,
„Dar în a noastre suflete
„In veci tu nu apui“.

O condică mare, cu foile întipărite de degete și scoarțele rupte, păstrează numele tuturor acelor ce au venit să facă o cruce pentru odihna eroilor cari au lătit faima neamului

nostru nouă țări și nouă mări și al căror sânge a stropit de atâtea ori aceste ziduri. Aci scriem și noi cu mândrie pe ale noastre.

Pornim și, după puțin mers prin oraș, nu departe de mănăstirea Sf. Ioan, dăm peste liceul românesc al cărui local frumos și încăpător adăpostește înăuntru și formează generațiunea tânără, în care stă speranța și viitorul Românilor bucovineni de mâne.

Sala de gimnastică e înzestrată cu atâtea aparate încât te obosește privind pe fiecare în parte.

Se vor fi întrebuițând oare barem unele din ele pentru fortificarea fizică a generațiunii viitoare românești?

Dela gimnaziu spre mănăstirea Zamca, așezată la marginea orașului spre miazăzi și apus, mergem pe o stradă curată, printre căsuțe bine îngrijite la început, lanuri de grâu și iarbă grasă mai apoi.

Biserica, al cărei ctitor nu se știe, e una din cele mai vechi și în mare parte se află ruinată. Bătrânii povestesc că aci s'ar fi întărit Ioan Sobieski al Polonilor; mai mult am crede însă că Ioan Albert, când a venit contra lui Ștefan-cel-Mare... Cine știe însă adevărul?... Bătrânii așa au pomenit din moși-strămoși, așa știi și așa spun.

Spre soare apune, se lasă valea unui râușor ce dă în Suceava. Tabloul ce se deschide înaintea ochilor din poarta mănăstirii e fermecător.

O vale largă așternută cu verdeață și tăiată de o cordea de argint, legată cu un fir de beteală, ce se pierde în depărtare, își împetrițează covorul mătăsos cu căsuțele albe ale frumoaselor sate Scheia, Mioveni și Buninți la spatele cărora se întind bogate păduri.

Sub lumina trandafirie a apusului de vară, pământul pare adâncit într'o odihnă neclintită: frunzele ațipesc, pregătindu-se pentru tihnitul somn al nopții, iar în depărtări, crucile bisericilor scânteiază singuratic, ca impletiturile de fir ale palatelor din basme.

Înapoi, spre mănăstirea Sf. Ioan, în amurgul serii. Ne odihnim puțin în grădina orașului prost îngrijită, pe niște bănci de lemn cu vopseaua ștersă de ploii și apoi pornim înainte. Ajungem la mănăstire, unde am și petrecut noaptea împărțiți prin chiliile curate și bine îngrijite.

29 Iunie, ziua Sf. Apostoli Petru și Pavel.

Un nor dușman, în timpul nopții, când toți dormiam, plumbise cerul c'un strat fumuriu ce atârna în văzduh, gata să cadă. Chiliile, pomii, cele două biserici, zidurile dimprejur aveau o înfățișare străină, ștersă ca în vis. Câteva picături reci ne izbiră peste față. Altele le urmară. Peste puțin, însă se astâmpărară.

Mulțime de popor dă năvală, se îngrămădește ca îm-

prejurul moaștelor marelui mucenic Sf. Ioan cel nou. Curtea e plină de capete. N'ai unde să-ți tragi sufletul. O împeștrigare de culori, de porturi din ținuturile cele mai depărtate. Toți merg cu sficiune, se închină cu pietate, cu cruci mari și aplecări până la pământ, sărută racla cu moștele tămăduitoare și apoi în liniște, mai veseli, mai ușurați de greutatea păcatelor, se depărtează încet, lăsând loc altora.

Cei mai mulți sunt Români. Binefăcuți și voinici, ei arată ori și cui puterea de viață și mândria neamului nostru. Bărbații poartă pălării rotunde cu marginele mari, cămăși scurte, cioareci și opinci sau cisme. Părul mare se lasă în plete bogate, ce se joacă d'alungul gâtului. Peste cămăși au un pieptar de piele de oaie, cusut cu frumoase flori sau un mintean. Femeile au pe cap marama, în picioare opinci sau ghete, iar pe trup fote și pieptărașe bogat împodobite. Mijlocul e încins cu bete, lucrate c'o măestrie de neîntrecut și cusute cu fluturi sclipitori.

Căutăm să intrăm cu ei în vorbă. Sfloși la început, prind din ce în ce limbă și se grămădesc în jurul nostru... Cu Nemții ei — care nu cunosc politica de desnaționaizare, nu știu decât cele ce se petrece în sat — s'ar mai împacă, de voie de nevoie. Au însă alte rele care-i rod și de care se tânguesc. E acelaș vierme, care s'a încuibat în satele Moldovei și care distruge încet, dar sigur viitorul neamului nostru. Și destăinuirile dureroase te umplu de lacrimi.

«Păi, Domnișorule, drept să-ți spun, de un cârd de vreme incoace, n'o ducem bine, nu mai putem trăi — rostește cu voce respicată un bătrân cu părul și barba coaleie. S'au lăsat evrei la sate și cumplit ne doare trupul sub strânsoarea de șarpe. Pământul, ce bruma avem, ni se răpește. Și de-i vorba de vr'o plângere, tot ei au dreptate. Și nu știu unde o să ajungem. Noi, ca noi: Ne-am trăit traiul, ne-am mâncat mălaiul, dar ne doare grozav când ne gândim la copilașii noștri!.. Ce le lăsăm noi moștenire?.. Jugul după ceafă»

La auzul acestei jalnice tânguiri, lacrimile te podidesc și fără să vrei îți vine în minte durerosul cântec:

„Plângem, da, că prea ne doare!
 „Nu pe noi! Crescuți în chin,
 „Ne-amintim de-un cer cu soare
 „Si-l cunoaștem cel puțin!
 „Plângem pe copii, sărmanii,
 „Că'ntr'al temniței mormânt,
 „Își încep în noapte anii,
 „Neștiind ce-i soare sfânt“.

Pornim spre Ițcani. Am ieșit din oraș. Ne depărtăm

pe nesimțite și tot mai mică, tot mai puțin se vede cetatea străbună.

Rămâi cu bine, oraș de glorie!
Rămâi cu bine!

Ioan G. Bratu.

Ciobănaș

(De pe un tablou al lui N. Grigorescu).

SCRISOARE CĂTRE REDACȚIE

Onor. d-le redactor,

Am primit toate numerile anului curent al mult frumoasei și drăgălașei „Albina“, căreia îi urez din parte-mi viață lungă; iar redactorilor ei sănătate și spor la lucru, spre folosul neamului nostru. Multe cărți și reviste am citit, dar ca draga Albina n'am găsit, voioasă și drăgălașă.

Multă sănătate la toți și succes desăvârșit.

Ion Th. Manolache
Fiu de sătean.

D U Ș M A N U L ¹⁾

— Și Dumnezeu sfântul să vă ajute.

Să trăești cumetre Ioane, trăească cumătra, copchiii, vitele.

— Amin, făcù din buze Gavril cu ochii în pământ.

— Să trăească mirele, mireasa, să-i vedem cei întâiu în sat.

— Să dea Dumnezeu, grăiră socrii cei mari și d-voastră asemenea.

— Să vă trăească gloata.

— Să trăiți și d-voastră, cinstiți socri, să jucați la nuntă și la nepoți.

— Și d-voastră, d-le primar, grăiră cuserii, cum ați ajuns a stă de ajutor la *copchiii* noștri, așa să vă ajute Dumnezeu să ajungeți aceleași zile cu sănătate și la nepoții noștri.

— Asemenea și d-voastră cinstiți meseni să vă trăiască gloata și să vă vedeți copchiii fericiți, răspunse Pârveu.

— Și d-voastră, d-le primar, zise un mesean, să ne cununi băieții.

Și Pârveu bău jumătate din pahar în cântecul de vivat al scripcarilor.

— Brava! Brava! strigă mulțimea nebună de rachiu și bucurie, că primarul s'a dat pe brazda lor.

— Să-l iai, să-l iai tot, zise Sandu.

— Apoi noroace, făcù primarul hotărât și ca

¹⁾ Vezi No. 38.

și cum ar fi vroit să scape odată de un chin, bău paharul și îl trânti de masă: «Na!» și-și roti ochii întrebători de-asupra mesenilor.

Da la semnul ista, cineva tuși la spate, eră Sandu care se ștergea multămit pe mustețe și la spatele lui băiatul dela popa.

Sfinte Dumnezeule, par'că l-ar fi fulgerat: tare i-a venit greu primarului, tare i-a scăzut inima în el: par'că i-a luat cineva pălăria din cap și l-ar fi lăsat să rădă lumea de dânsul.

Ei, da acum numai aveă încotro, a făcut-o a făcut-o: are să știe popa și profesorul și moșierul și unde e cuvântul lui, cinstea lui? Or mai stă oamenii cei de treabă la vorbă cu el? Și se mâhni și pe lângă asta mai veni una.

Numai cine cunoaște rachiul și poate să-l spue, numai acela ne poate desvălui ce dușman viclean și răpitor de bunuri sufletești e. Intâiul pahar l-a apucat o leacă de frunte, da al doilea i-a urcat sângele la cap și cum eră mânios, capul lui părea o oală ce fierbea. Și poate omul s'ar fi luat de seamă, însă Gheorghe Sucitu zis și Pocitu, găsi prilej să arunce o glumă primarului, după ce se canonise atâta vreme ca să-i spue.

— Do... do... do... d-le pri... pri... mar... a... a... așa-i... că îi... bu... bu... nă... nă... ho... ho... ler... ler... ca noa... noastră? Și Sucitu rânji în luare în răs.

La vorbele astea și la rânjitul lui Sucitu, lui Pârvu i se părû că toți is înțeleși să-l facă de răs și luând o bucată de pâne o asvârli în încruciașat.

— Da... da .. da... da... da... da ce... ce... dai... dai... în... în... mi... mi... mine?

— Pentrucă ești un obraznic, a răspuns Pârvu, că îți dau acum cu plosca asta și cu strachina asta în cap, chiorule! ticălosule!

Și primarul și repezise mâna cu strachina înapoi, ca și cum ar fi vrut să dea, și îl privi fulgerător pe spanchiu.

Do... do... m... nu... nu... le... le... le... pri... pri... mar... ce... mă... mă... ba... ba...

ba... jo... jo... cu... cu... rești... că aici îs oa...
oa... oa... me... me... meni și te... te... te...
dau... dau în... în ju... de... de... ca... tă... tă.

— Incă mai vorbești? Incă mai vorbești? Inșă Pârvu și eși dela masă să se ducă la el.

«D-le primar! Ziseră unii. Cumetre! zise Sandu Gavril: da lasă, că-i rușine, aude lumea».

— Nu, nu las, răspunse el, ce să-și rîdă toți chiorii de mine. Că amu îl omor și se repezi și îi trase un capac pocitului.

— Do... do... do... mnu... nu... nu... le... le... le... pri... pri... mar... de... de... ce... ce... dai?

— Măi omule, îl trase femeia de poala anti-riului.

— D-le primar, vină-ți în fire? Il apucă socrul cel mare de umăr.

— Scoateți-l oameni buni afară, strigă femeia lui Pocitu.

— Hai! Hai! D-le primar, să ieșim o leacă afară, grăi socrul cel mare, tatăl mirelui, și privind spre meseni peste umăr le zise: «A luat omul o lecuță, neînvățat și l-a apucat de cap. Rău a făcut cine l-a poftit dacă a știut că omul nu bea».

— Ce? Mă dați afară? Strigă Pârvu, din pricina chiorului celuia și repezindu-se la el, îi arse un pumn ca acela în ochiu, că ce vedeă Pocitu lumea sucită, acum o vedeă ștearsă:

— Na, adăogă el. Și încă n'am mântuit și se desbracă de suman și răcnî la socrul cel mare:

— Da tu ce vrei cu mine bre?

— Liniștește-te, d-le primar, îl luară unii și alții cu binișorul.

— Nu, strigă el. Unde e cumătru? Amu înțeleg ce a fost. Și îl căută printre oameni, inșă cumătru nicăirea. Nu-i! Mă duc iară la Sucitu.

— Măi omule, sări și femeia lui, ce ți-e de cap, și îl trase de mânecă; el se smunci, oamenii săriră. El atunci luă un scaun și se făcù mare o bătae, mămulică Doamne! Dădeă primarul de se svântă. A

venit profesorul, popa, tot satul, și nu-i venea să creadă. Cu mare greu l-au scos jandarmii cu capu spart, cu carnea sa ruptă și l-au dus la jandarmerie și l-au pus la popreală cum și pe alții care cum i-au putut prinde.

(Sfârșitul în No. viitor).

Ion Dragoslav.

Asociațiunea română pentru înaintarea și răspândirea științelor

Ni se trimete următorul apel pe care-l publicăm cu plăcere:

Apel Membrilor Asociațiunii Române pentru înaintarea și răspândirea științelor, Societăților care urmăresc scopuri științifice sau economice, Corpului didactic, Presei române și tuturor oamenilor cari se interesează de progresul științelor în România.

În luna trecută s'au împlinit zece ani de când „Societatea de științe din București” a luat inițiativa ținerii de Congrese științifice la noi în țară, de către societățile care urmăresc asemenea scopuri, cu concursul tuturor persoanelor care se ocupă de diferite ramuri ale științelor, de aplicațiunile lor, sau pe care le interesează progresele și răspândirea lor în toată țara și la toți Românii. Din ideia acelor Congrese a ieșit și „Asociațiunea Română pentru înaintarea și răspândirea științelor”.

Primul Congres fusese fixat în toamna anului 1901, dar din diferite cauze el nu s'a putut ține decât în Iunie 1902 la Iași. Congresul următor a avut loc la București în toamna anului 1903, cu care ocaziune s'a făcut și prima Expozițiune științifică dela noi din țară, prin care s'a arătat publicului că sacrificiile pe care le face țara pentru știință își dau roadele lor binefăcătoare pentru progresul economic al României și pentru renumele nostru științific în lumea întreagă. În 1904 s'a ținut al treilea Congres la Craiova, în 1905 la Constanța; iar în 1906 din nou la București, cu ocaziunea Expozițiunii Generale Române. Ultimul Congres a avut loc la Focșani în anul 1909, cu ocaziunea împlinirii a 50 ani dela unirea Munteniei cu Moldova. La acest din urmă Congres s'a hotărât ca viitorul Congres să aibă loc anul acesta în Septembrie la Târgoviște, în vechia și frumoasa Capitală a Munteniei, în această istorică localitate, de care sunt legate o mulțime de amintiri înălțătoare inimii românești.

Ne simțim fericiți de a vă anunța încă de pe acum că, grație binevoitoarei primiri ce a făcut-o orașenii din Târgoviște acestei hotăriri a Asociațiunii Române pentru înaintarea și răspândirea științelor, și a concursului pe care ni l-a oferit din toată inima Domnul Prefect al județului Dâmbovița, al șaptelea Congres al acestei Asociațiuni a fost fixat pentru zilele de 23, 24 și 25 Septembrie ale anului acestuia.

În dimineața primei zile se va face primirea Congresiştilor la sosirea lor în Târgoviște cu primul tren, se va oficia un Serviciu Religios în Biserica Domnească, se va ține ședința de deschidere a Congresului la care vor lua cuvântul Președintele Asociațiunii, D-I Prefect, D-I Primar și Secretarul General al Asociațiunii. După amiază, precum și a doua zi se vor face conferințe și comunicări după un program care se va comunica la timp. Conferințele se vor ține în ședințele generale, iar comunicările pe secțiuni, fixându-se deocamdată următoarele:

- Secțiunea I: *Matematica, Geniu Civil și Militar.*
 „ II: *Științele fizico-chimice, Tehnologia industrială.*
 „ III: *Științele naturale.*
 „ IV: *Medicina umană și veterinară, Farmacia.*
 „ V: *Științele agricole.*
 „ VI: *Științe economice și sociale.*
 „ VII: *Invățământ, Istorie și Filozofie.*

Dacă numărul comunicărilor prezentate unei secțiuni va fi prea mare, acea secțiune se va subdivide în altele. De asemenea se vor înființa secțiuni noi ori decâteori zece membri vor face o cerere în această privință. Durata unei comunicări va fi de cel mult 20 minute, iar a unei conferințe de 40 minute.

În ziua de 24 Septemvrie la ora 5 p. m., va avea loc ședința de închidere a Congresului la care se va alege orașul în care se va ține noul Congres precum și biroul lui; iar în seara aceleiași zile va avea loc o masă comună a Congresiştilor.

În ultima zi, Duminică 25 Septemvrie, se vor face excursiuni prin localitățile istorice și industriale de prin apropierea orașului Târgoviște ca de ex.: Mănăstirea Dealului, Viforâta, minele de cărbuni dela Mărgineanca și Pucioasa. Programul eseursiunilor și cotizațiunile ce se vor fixa, se vor comunica congresiştilor în prima zi a Congresului.

Cu ocaziunea Congresului D-nul Prefect al județului a luat inițiativa de a organiza cu concursul locuitorilor din Târgoviște și din tot districtul, o expozițiune locală, în care să se oglindească progr. sele agricole, industriale și culturale ale județului Dâmbovița, și la care să se expună colecțiuni, fotografii, documente, etc. referitoare la acest județ. Expozițiunea se va deschide în ziua de 23 Septemvrie după amiază, după un program care se va comunica în acelaș timp cu programul Congresului.

Pentru ca reușita acestui Congres să fie desăvârșită, este de neapărată nevoie ca Românii cu dragoste pentru știință și cei cari țin la renumele științific al țării noastre, să-i dea tot concursul lor sincer și desinteresat. Numai prin asemenea manifestațiuni înălțătoare și puternice putem întreține și mări mișcarea noastră științifică, și o vom putea pune în stare să răspundă cu demnitate mișcărilor similare din țările înaintate în cultură; numai astfel putem să ne achităm de avansurile ce ni s'au făcut și ni se fac încă în această direcțiune.

Este pentru noi o datorie de onoare că dacă împrumutăm metode științifice moderne pentru trebuințele noastre științifice, tehnice și economice, să căutăm să dăm și noi, la rândul nostru, alte metode noi în schimb, și acest lucru nu se poate obține fără încurajarea și progresarea științelor.

Suntem siguri că membrii societăților noastre științifice, membrii corpului didactic și toți oamenii cu dor de mersul înainte al țării și al neamului, sunt convinși de acest adevăr, de această necesitate; și de aceea îi rugăm ca să binevoască a da fiecare, după puterile și mijloacele lor, concursul pentru reușita Congresului dela Târgoviște, prin participarea la dânsul, prin pregătire de conferințe sau comunicări, prin trimiterea de obiecte ce ar putea figura la expozițiunea de care am vorbit mai sus, precum și prin orice mijloc vor crede nimerit.

Taxa de înscriere pentru Congres este de 5 lei de persoană, necesară pentru acoperirea cheltuelilor de imprimate, corespondență și alte cheltueli ale Congresului. Ea dă dreptul la participarea la ședințe, la intrarea în Expozițiune, la reducerea de 75% pe căile ferate și la obținerea cu prețul pe jumătate a volumului Congresului, după tipărirea lui.

Adesiunea pentru Congres, titlul conferințelor sau comunicărilor pe care participanții doresc să le țină, precum și indicarea obiectelor ce doresc să expună se vor trimite Președintelui sau Secretarului General al Asociațiunii, la București, Splaiul General Magheru No. 2, cât mai curând, și în tot cazul înainte de 1 Septemvrei, când se va fixa și publică Ordinea de zi a Congresului.

Președinte, Inginer-Şef *I. Ionescu.*

Secretar general, *Dr. C. I. Istrati.*

INȘTIINȚARE

Ca și în anii trecuți, vom scoate și în vara aceasta numere duble și anume:

No. 41 (10 Iulie 1911) și 42 (17 Iulie 1911) vor ieși împreună la 10 Iulie 1911.

No. 43 (24 Iulie) și 44 (31 Iulie) vor ieși împreună la 31 Iulie;

No. 45 (7 August) și 46 (14 August) vor ieși împreună la 7 August.

No. 47 (21 August) și 48 (28 August) vor ieși împreună la 28 August.

Cronica agricolă, economică și comercială

De-abia a început seceratul grâului de toamnă în unele localități din țară și se vorbește de-o bună producțiune, pe care unii o socotesc de 33 milioane de hectolitri. Acelaș lucru s'a făcut și în anul trecut cam tot la această dată, dar mai în urmă, socoteala făcută de pe scaun, nu s'a potrivit cu socoteala făcută la măsurătoarea pe arie, după treerat. Sunt unii agricultori cărora le place a se lăuda, că după cum se prezintă holdele pe câmp, o să aducă cel puțin 2 chile la pogon, și când la măsurătoare, după treerat, de-abia au o chilă, dacă nu mai puțin.

Speculanții de grâne, cari încep a cutreeră satele, de multe ori, înainte de a da grâul în floare, au acelaș obicei de a ademeni pe săteni cu laudele lor în profitul lor. Se știe că cu cât recolta grâului va fi mai mare, prețurile au să fie ceva mai mici, decât în cazul când recolta va fi mai mică. În cazul întâiu, cel mai mare profit ce sătenii noștri ar putea scoate din vânzarea grâului cultivat de ei, îl încasează misitul, în cazul al doilea și misitul va încasa mai puțin, dar în tot cazul încasează mai mult decât agricultorul. Astăzi, cu formarea sindicatelor între marii agricultori din unele județe ale țării, cari caută a-și asigura interesele lor și ale sătenilor agricultori în contra misișilor sau samsarilor de grâne, acești samsari, cari fără să are și fără să semene, cu toate acestea aveau un câștig destul de bun din recolta grâului unde n'a semănat și n'a secerat, văd că câștigul li s'a împușinat în mod simțitor.

Nu-i bine niciodată să ascultăm de laudele altora cu privire la producțiunea grâului care formează primul obiect de export în campania comercială agricolă, ci trebuie să avem răbdare, ca această laudă să ne-o spue decaltrii după treerat.

Numai această măsurătoare ne va spune adevăratul adevăr. Nu-i bine să ne lăudăm până când recolta nu ne spune adevărul din punct de vedere al prețului, dar nu numai în târgurile noastre, dar chiar și în cele străine. Agricultorii noștri știu bine cum speculanții de grâne din târgurile străine, caută prin samsarii lor și prin ziaristica lor

agricolă și politică, a arătat totdeauna o mai mare producțiune de grâu din țările producătoare și exportatoare, ca cu chipul acesta să poată mai ușor a micșora prețul grâului din noua recoltă, ca mai pe urmă să urce prețurile în profitul lor.

Dacă am cerceta mai de-aproape toate știrile cu privire la starea recoltelor din diferitele țări, din luna Martie și până astăzi, vom putea constata că aceste știri se contrazic chiar în aceleași localități și țări; pe când în luna Martie și Aprilie, atât în Europa, cât și în America, semănăturile de toamnă nu prea dau multă speranță, astăzi însă când mașinele ca și secerile au început a răsturna grâul la pământ, pretutindeni recolta grâului va fi destul de mare, nu numai ca cantitate, ci și ca calitate.

În urma acestor știri atât de laudate de unele ziare străine interesate în cauză, prețurile în târgurile americane, ca și cele din alte țări au început a se micșora; fiindcă pe lângă marea producțiune naturală, se mai adaogă și prisosul sau rezerva de grâu rămasă încă nevândută din anul trecut.

Încă odată, nu trebuie să ne luăm după ziarele interesate în cauză, ci să așteptăm treeratul și măsurătoarea decalitrului, care ne va spune cantitatea și calitatea grâului și numai atunci putem să vorbim, ce am semănat, cum am semănat, ce am recoltat și care are să fie adevăratul profit.

În această lună, cam multe lucrări s'au îngrămădit unele peste altele, fiind că în multe localități nu s'a isprăvit cu săpatul porumbului și a început seceratul orzului de toamnă, imediat cu al grâului, plivitul viilor, cositul livezilor și chiar facerea ogoarelor în miriștea de rapiță sau în a locurilor anume lăsate pentru semănăturile de toamnă.

Orice agricultor care își cunoaște meseria, va ști să cumpănească astfel lucrările câmpului, prin capitalul de exploatare de care dispune, ca fiecare lucrare agricolă s'o facă la timp, și niciodată nu se va iefteni la fâină, ca mai pe urmă să se scumpească la târâțe, în acest caz, profitul din producțiunea lui agricolă va fi pierdută.

Starea timpului și a semănăturilor

În privința timpului din această lună n'avem a ne plânge, căci timpul a fost destul de ploios și călduros în toată țara,

deci folositor la toate semănăturile în toată țara, făcute la timp și în bune condițiuni. În multe localități ale țării, unde semănătura de porumb s'a făcut pe la începutul lui Aprilie și săpat la timp, în urma ploilor căzute pe la 10 ale acestei luni, a început deja să se facă rodirea.

În unele localități din țară ploile, pe lângă că au fost destul de mari, au mai fost însoțite de vânt destul de puternic și de grindină, cari în unele localități a trecut de mărimea nucilor, aducând pagube destul de mari pomilor, viilor, cași altor semănături.

Din cauza ploilor mari însoțite de un vânt tare, multe semănături de grâu au fost culcate la pământ și încurcate, în cât agricultorii la astfel de semănături nu vor putea întrebuința secerătoarea mecanică, ca cea mai economică, ci seceră sau coasa. În schimb, ploile au făcut mult bine porumbului, sfecei, cartofului, etc., ca și la toate zarzavaturile. În unele localități ploile au fost furtunoase și însoțite de grindină, care a adus rău, am avut însă și ploi liniștite cari au adus numai bine semănăturilor.

Târgurile noastre

Afacerile cu cereale, ca și prețurile în târgurile noastre, au început a deveni mai animate, în raport cu prețurile din târgurile străine, avându-se în vedere marea recoltă, atât la noi cât și în alte țări.

Iată în rezumat prețul mijlociu cu cari s'au vândut grâul, ca și alte produse agricole în târgul dela Brăila în această lună:

Grâul, suta de kgr. s'a vândut	cu	16—18	lei	10	cent.
Secara	idem	cu	11—12	"	40 "
Orzul	idem	cu	11—13	"	— "
Ovăzul	idem	cu	10—12	"	— "
Porumbul	idem	cu	11—12	"	— "
Cincantinul	idem	cu	12	"	— "
Fasolea	idem	cu	21—23	"	— "
Meiul	idem	cu	11	"	— "
Rapița colțza	idem	cu	26	"	27 "
Rapița naveta	idem	cu	25	"	26 "

Târgurile străine

Afacerile cu cereale ca și prețurile în târgurile străine n'au nici o însemnătate, așa încât prețurile tind mai mult spre scădere, și acest lucru se explică din cauza noilor recolte, cari până la această dată se găsesc destul de bune.

Astfel la târgul din Paris, grâul indigen s'a vândut cu 26—27 lei și 50 cent.; cele străine cu 19 lei 35 cent.; se-cara cu 18 — 19 lei; orzul cu 18 — 23 lei; ovăzurile cu 21—23 lei; făina cu 38—40 lei și 44 cent.; porumbul cu 19—20 lei; fasolea cu 32—36 lei; mazărea cu 32—38 lei și linteaa cu 35—54 lei. În alte târguri franceze grâul s'a vândut cu 26 lei și 70 cent.; se-cara cu 17 lei și 66 cent.; orzul cu 18 lei și 70 cent. și ovăzul cu 20 lei.

În Germania la Hamburg, grâul s'a vândut cu 19—20 lei; se-cara cu 14 lei și 37 cent.; orzul cu 15 lei și 25 cent. și ovăzul cu 14 lei și 56 cent.

La Berlin, grâul s'a vândut cu 25 lei și 80 cent.; se-cara și ovăzul cu 21 lei și orzul cu 15 lei și 25 cent.

La Strasburg, grâul s'a vândut cu 27 lei și 50 cent.; se-cara cu 22 lei și 35 cent.; orzul cu 18 lei și 45 cent. și ovăzul cu 23 lei. La Colmar și Mulhause, aceleași prețuri ca și la Strasburg.

La târgul din Belgia, la Louvain, grâul s'a vândut cu 20 lei; se-cara cu 16 lei; orzul cu 18 lei și ovăzul cu 17 lei și 87 cent.

La Bruxel, grâul s'a vândut cu 19 lei și 35 cent.; se-cara și orzul cu 16 lei și ovăzul cu 18 lei și 40 cent.

La Amvers, grâul s'a vândut cu 18 lei și 25 cent.; se-cara cu 15 lei; orzul cu 17 lei și 60 cent. și ovăzul cu 18 lei 25 cent.

La târgul din Viena, grâul s'a vândut cu 25 lei; se-cara cu 21 lei și 50 cent.; orzul și ovăzul cu 16 lei.

La Budapesta, grâul s'a vândut cu 23 lei și 64 cent.; se-cara cu 19 lei și 36 cent.; orzul cu 17 lei și 60 cent. și ovăzul cu 16 lei și 88 cent.

La Londra, grâul s'a vândut cu 19 lei și 40 cent.; se-cara cu 22 lei și 25 cent.; orzul cu 14 lei și 62 cent. și ovăzul cu 13 lei și 65 cent.

La Groning (Olanda), grâul s'a vândut cu 20 lei; se-cara cu 19 lei și 36 cent.; orzul cu 19 lei și 36 cent. și ovăzul cu 17 lei și 50 cent.

La Milan (Italia), grâul s'a vândut cu 27 lei și 30 cent.; secara cu 19 lei; orzul cu 20 lei și ovăzul cu 18 lei și 25 cent.

La Albacete (Spania), grâul s'a vândut cu 25 lei; secara cu 19 lei și 75 cent.; orzul și ovăzul cu 15 lei și 65 ct.

La Berna (Elveția), grâul s'a vândut cu 24 lei și 50 cent.; secara cu 18 lei și 75 cent.; orzul cu 17 lei și 50 cent. și ovăzul cu 19 lei și 25 cent.

La New-York (America), grâul s'a vândut cu 18 lei; secara cu 18 lei și 75 cent.; orzul cu 15 lei și 48 cent. și ovăzul cu 13 lei și 50 cent.

La Chicago, grâul s'a vândut cu 16 lei și 34 cent.; secara cu 17 lei și 31 cent.; orzul cu 15 lei și 48 cent. și ovăzul cu 11 lei și 50 cent.

La târgul din Algeria și Tunis (Africa), grâul s'a vândut cu 25—26 lei și 25 cent.; orzul și ovăzul cu 15—16 lei și 25 cent.

În toate târgurile străine prețurile sunt socotite pe suta de kgr. ca cea mai bună și dreaptă măsură.

V. S. Moga.

Sărbătorirea d-lui C. Alessandrescu

(fost inspector școlar)

Un număr de 35 membri ai corpului didactic primar din Capitală au ținut să sărbătorească printr'o masă colegială retragerea la pensie a d-lui C. Alessandrescu, fost institutor, revizor școlar și inspector școlar.

Pornită din simțiminte de dragoste și de admirație față de un apostol, care vreme de 37 ani a ilustrat toate funcțiunile ocupate, sărbătorirea aceasta este o dreaptă și meritată răsplată.

Prietenii și admiratorii veteranului dascăl s'au strâns în seara zilei de 19 Iunie în sala ospătăriei Iordache, scaldată în lumina albă ca ziua a lămpilor electrice.

A fost o sărbătoare dată cu inima deschisă, cu nici un gând altul decât acela de a prăsnui pe apostolul care a știut să-și îndeplinească cu demnitate datoria de dascăl și de membru în serviciul de control al învățământului primar. Onorându-l pe el, cei care l-au sărbătorit au onorat totdeodată și corpul din care dânsul a făcut parte.

Erau adunați la masă tineri și bătrâni: unii, ca să laude activitatea spornică, desfășurată de sărbătoritul lor coleg; alții, ca să aducă prinos de adâncă recunoștință fostului lor institutor, revizor școlar, inspector școlar; și toți ca să iea pildă — vrednică de imitat—din viața plină de fapte înălțătoare și de împlinire a datoriei întregi a d-lui C. Alessandrescu.

Au luat parte la masă d-nii: P. Gârboviceanu, directorul școlii normale a Societății; A. Sinișteanu, Gh. Stoinescu, Gh. Costescu, C. Pop. Tașcă, I. Teodoru, Gh. Simionescu, G. Dianu, M. Mihăilescu, C. Văleanu, Gr. Teodossiu, I. Ghiață, V. Niculescu, N. Haris, C. Grăpeanu, N. Petrescu, P. Rădulescu, V. Nestorescu, Pr. Abramescu, Juarez Movilă, V. Protopopescu, Anghel Popovici, C. Popescu, Gh. Cherciu, N. Saxu și alții.

S'au rostit mai multe toasturi, scoțându-se în evidență meritele celui sărbătorit:

D-l *A. Sinișteanu* închină în sănătatea d-lui C. Alessandrescu, unul din cei mai vechi dascăli ai învățământului primar, prieten bun, institutor afabil, funcționar cinstit și integru. El și-a făcut datoria în mod strălucit. E unul din puținii funcționari fără concedii: fie ca institutor, fie ca revizor școlar, fie ca inspector școlar. La catedră dascăl valoros, în controlul învățământului funcționar nepătimăș. Prin sfaturi la timp date, prin mijloace blânde, printr'un control eficace și des făcut a știut să dobândească îndreptarea multora din cei greșiți sau răi. De un tact desăvârșit, el a știut să mulțumească toate părțile, și aceasta însemnează mult. Ii urează să-și petreacă cu aceeaș seninătate și voie bună restul zilelor ca și până acum.

D-l *C. Văleanu* spune că a petrecut mulți ani, la aceeaș școală, cu cel sărbătorit, așa că-l cunoaște până în fundul sufletului. Ii ferește că după o muncă rodnică de 37 ani se poate retrage la pensie în deplină vigoare a facultăților intelectuale și fizice. Ii ferește pentru inima sa cea bună, pentru caracterul său nobil, pentru sufletul său mare. Povestind amănunte din viața de dascăl și de om a lui C. Alessandrescu, scoate în lumină vie calitățile sale și simțăminte iubirii de copii și de aproape.

D-l *C. Văleanu* aduce elogii și d-lui P. Gârboviceanu, care a venit în mijlocul dascălirii primare, ca să sărbătorească alături cu ea pe un eminent dascăl și pe un bun coleg.

D-l *V. Nestorescu*, împărțind distincțiunile în două clase, aceea a decorațiilor și a sărbătoririi din inimă a celor care și-au făcut datoria, își arată sentimentele sale de admirație pentru dascălul sărbătorit, pentru munca lui plină de roade, pentru activitatea lui fără de preget, în ogorul învățământului primar pe care l-a ilustrat. Ii urează viață lungă și sănătate deplină.

D-l *P. Gârboviceanu* explică de ce se găsește la această masă,

pentru sărbătorirea d-lui C. Alessandrescu. Dela începutul activității sale, ca prof. și director de școală normală, a avut legături cu școala primară și cu conducătorii ei. A fost mereu preocupat de problemele relative la școala primară, la a cărei ridicare a pus și d-sa o pietricică. De aceea se simte apropiat de conducătorii ei, care numără foarte multe elemente de elită, din toate punctele de vedere. Dintre acești dascăli eminenti, face parte și d-l C. Alessandrescu. Acesta mai jumătate din cariera sa a dus-o în controlul învățământului, desfășurând o activitate demnă de toată lauda. Dela d-sa ca revizor școlar, școala normală a societății are un frumos certificat de capacitate, care a scăpat-o de mari încurcături înainte de 1888, când existența îi eră discutată. Într-o Cameră, care nu avea dispoziții tocmai bune pentru această școală, 70 de deputați, în frunte cu primul ministru, s'au făcut după aceea membri ai Societății pentru învățătura poporului român. S'a votat apoi legea pentru recunoașterea ca persoană morală a Societății și a școalelor ei ca școale de stat.

Vorbind de calitățile sărbătoritului arată că el este tipul dascălului german: lin, dulce, blând, așa cum trebuie închipuit orice bun dascăl, care iubește pe copii. Ca revizor și ca inspector școlar a păstrat aceleași calități frumoase, și a fost un model pentru oricine.

D-l Sp. Haret, fost ministru, l-a apreciat și l-a iubit pentru aceste calități alese. În funcțiunile de control nu se poate lucra cu persoane nedemne sau lesne iritabile. Acolo, pe lângă cinste, se cere și multă cumpăneală. Trebuie să-ți dedublezi personalitatea și să-ți reții nervii. D-sa arată că are o mare admirație pentru sărbătoritul de azi, care păstrându-și întregi puterile sufletești și fizice, va mai trebui încă utilizat în învățământ, pentru binele școlii. Ii urează sănătate desăvârșită, ca să se poată bucura și de odihnă, după o activitate atât de rodnică.

D-l Gh. Costescu mulțumește d-lui P. Gârboviceanu pentru cinstea făcută, prin prezența sa. D-sa în totdeauna a fost bucuros față de cuceririle institutorilor și învățătorilor: bucuros la unirea revistelor membrilor corpului didactic primar urban; bucuros la câștigarea celor câteva locuri de inspectori școlari pentru institutori; bucuros la înființarea posturilor de revizori școlari cl. II pentru învățătorii de elită; bucuros și astăzi, când se scot în evidență meritele unui coleg fruntaș.

Arată prinos de dragoste d-lui C. Alessandrescu, care încheie fericit și sănătos 37 ani de muncă rodnică. Prin activitatea sa în școală, prin calitățile sale mari ca revizor școlar și inspector școlar, prin meritele sale ca autor de cărți didactice, prin premiile obținute la soc. geografică, prin modestia și blândețea firii lui, el ne dă o pildă vie tuturor, cari avem încă de luptat. Inchină în sănătatea veteranului dascăl cu cuvintele: „În copilăria mea ca școlar am cântat d-lui Alessandrescu imnul revizorului școlar; acum, la vârsta matură, îi aduc urări din inimă, să trăiască vieață lungă și să se bucure de putere deplină”.

D-l I. Saru arată că sărbătoarea de azi este de un entuziasm

îndoit, pentru d-sa. Sărbătorește nu numai pe un coleg de valoare, dar și pe un fost institutor al său, care i-a lăsat amintirile cele mai frumoase. Sfaturile sale datorește îndrumarea sa către cariera de astăzi. Ii urează toate fericirile și ca de sfaturile sale înțelepte să aibă parte și alții.

D-l *I. Teodoru* arată că sărbătoarea de azi este ziua plății și a răsplății sufletești a celui sărbătorit. D-l C. Alessandrescu a avut o înaltă concepție de menirea sa, a fost un bun coleg și prieten, un bun sfătuitor al dascălimei în curent cu progresele artei pedagogice și un bun cetățean, iubitor de țară și de neamul său. Dovezile le-au dat elevii lui, colegii întruniți la această masă, autoritățile școlare cari au apreciat și recompensat munca săvârșită de el.

Pe vremea când d-l Alessandrescu era tânăr, bătrân s'a arătat prin înțelepciunea sa; îi urează ca acum la bătrânețe să rămână veșnic tânăr.

D-l C. *Popescu* (șc. 13 băeți) laudă marile calități sufletești ale d-lui C. Alessandrescu. Nu crede ca d-sa să aibă vreun dușman, deși s'a zis adesea că politica face pe oameni dușmani între ei. Iși manifestă bucuria și mulțumirea că-l poate sărbători și roagă cerul să-i întoarcă cu vârf și îndesat binele ce l'a făcut oricui i l-a cerut.

Se citesc mai multe telegrame de felicitare din partea d-lor: C. Teodorescu, D. Bungețeanu, Popescu-Băjenaru, Cecropide, Păunescu, Marinescu, etc.

D-l C. *Alessandrescu* viu emoționat de dragostea arătată de colegii săi, le mulțumește din adâncul sufletului pentru gestul lor frumos și pentru sărbătorirea ce i-au făcut. E fericit când aude că a contribuit cu o pietricică la ridicarea școalei primare și la îndrumarea dascălimii pusă sub conducerea sa; dar munca cea mare se datorește bătrânilor dascăli și școlarilor. Ca dascăl arată că a făcut tot ce a putut pentru învățământ, căci știa că o face pentru binele acestei țări, care are nevoie de tot patriotismul și de toată jertfa de sine, ca să ajungă așa cum o vedem în visurile și în gândurile noastre.

Urează celor cari l-au sărbătorit să fie sănătoși, ca să ducă mai ușor greutățile serviciului și să ajungă la capătul carierii lor tot atât de fericiți și de norocoși ca și el. Inconjurat, cum se vede, de dragostea elitei institutorilor, înțelege bine că sărbătoarea de azi nu este numai a sa; ci a tuturor bătrânilor dascăli, cari au luptat din toată puterea, au suferit și au înghițit multe noduri în timpul apostolatului lor spinos, fără să se vaiete și fără să caute altă mângâiere decât aceea ce o dă împlinirea demnă a misiunii.

Cu lacrămile în ochi, d. C. Alessandrescu închee: „Eu, institutor bătrân dela 1874, beau în sănătatea voastră! Toastele voastre, ieșite din inimă, sunt singura avere pe care o las copiilor mei“.

D-l *Juarez Movilă*, drept toast, a cântat cu voce caldă: „*Suvenire ale juneției*“ răscolind în suflete amintirile trecutului. Apoi d-nii N. Saxu, Gr. Teodossiu și alții au sărbătorit tot prin cântece pe iubitul lor coleg.

Incheind seria toasturilor, d. *P. Gârboviceanu* iea cuvântul

din nou și dă ca pildă vie celor tineri munca de 37 ani a d-lui C. Alexandrescu. De multe ori patimile politice răresc rândurile și slăbesc relațiile între colegi. Ureează, ca să ajungem odată, când să priceapă toți că la zile ca aceasta: de solidaritate, de înfrățire și de admirație pentru cei care au muncit o viață întreagă, se cade să nu stea nimeni deoparte, căci asemenea sărbători nu înjosesc ci onorează, nu slăbesc sufetele, ci le întăresc în lupta vieții.

Masa, atât de frumos petrecută, s'a sfârșit după miezul nopții. Fiecare a dus cu el amintirea prea plăcută a acestei sărbători care a încununat o viață de muncă a unuia din cei mai iubiți și stimați apostoli ai învățământului primar.

Get.

MUZEE ȘI EXPOZIȚII ÎN BUCUREȘTI

Muzeul Simu — Deschis publicului Duminicile și Joile dela 11 ore a. m. până la 3 p. m.

Ateneul român (vizitarea localurilor și colecțiilor sale). — Deschis în fiecare zi, 9—12 dim. 2—4 d. a. Taxa de intrare 50 bani.

Muzeul etnografic și de artă națională (Monetăria Statului, șoseaua Kiseleff). — Deschis Joia și în zilele de sărbătoare dela orele 10 dim. până la 5 d. a.

Muzeul de antichități (Universitate). — Deschis Marți, Joi, Sâmbătă și Duminică dela 10—1.

Muzeul zoologic (șoseaua Kiseleff). — Deschis Duminica și sărbătorile dela 10 dim.—4 d. a., și Joia dela 1 a. m.—3 d. a.

Muzeul de icoane (Casa Bisericei). — Deschis Joia, dela 3—5.

„Arta“ (Strada Lascar Catargiu, 17). — Expoziție permanentă de pictură, sculptură și atelier artistic de fotografiat.

Biblioteca Academiei Române. — Pentru cărți tipărite, este deschisă dela 8 dimineața până la 6 seara; pentru manuscrite și documente, dela 8—12 și dela 1—6.

Muzeul Aman (Strada Rosetti). — Deschis Joia dela 2—4 p. m.

BIBLIOGRAFIE

„Biblioteca pentru toți“ (No. 686) din editura librăriei Leon Alcalay, București publică în traducere românească scrisorile lui Vasile Alexandri către Ed. Grenier, scrisori necunoscute la noi în țară, aflate în biblioteca din Besancon (Franța).

Prețul 30 bani, a se cere la toate librăriile din țară.

PAGINA GLUMEAȚĂ

PENTRU SLĂBIT

— DUPĂ ALȚII —

D. Tănase e comptabil la o bancă. Leafa mare i-a dat prilej să se îmbuibe cu mâncări multe și bune. A mers așa cât a mers; dar, trecând de treizeci de ani, se simțea din ce în ce mai greoiu. Mai căpătând și o moștenire, și-a zis că n'ar fi reu să se'nsoare. Tocmai făcuse cunoștință cu fiica șefului d-sale, și, — de! ca orice om, a gândit: «n'ar fi partidă rea!» Intr'o zi la un aperitiv se apropie foarte respectuos de

d. Ivănescu și-i făcù fără încunjor cererea.

— Cu plăcere, dragă, numai vezi, fata mea are o singură pretenție: ale-sul ei să nu fie, — cum ași zice — *prea bine făcut*. . . Supune-te, dacă socoți, la o cură ce-vă și atunci ași crede că nu va avea nemic de zis, cum n'am nici eu».

Tănase nu s'a îndoit de vorbele șefului. A dat slujba dracului și s'a dus drept la un specialist. Acesta l'a povățuit să facă toate sporturile din lume, făgăduindu-i că, în jumă-

tate de an, cel mult într'un an, va fi delicat ca un țir și mlădios ca o nuelușă de alun.

Întâia parte a programului erà alergatul pe jos. Luase obiceiul de se ținea de trăsurile încărcate, fiindcă nu merg prea iute. Un hamal, care jinduiă să descarce o trăsură, crezând că grosolanul ăsta vrea să-i ia pâinea dela gură, se apropie binișor, îi puse piedecă și bietul Tănase veni de-a berbeleacul.

Crezând că-i destul cu punctul întâiu din program, trecù la al doilea: începù a umblă cu bicicleta. Speriasse mahalaua cu goanele lui nebune. Intr'o zi se'mpiedecă de niște holovani și sări cât colò, făcându-și bicicleta bucăți.

S'a săturat și de bicicletă!

S'a apucat de făcut gimnastică, mânuind greutatea, până ce într-o seară scăpă greutatea peste-un picior și se lovi reu, de remase schiop pe viață.

Atunci se apucă de box, dar isprăvi și mai curând, însă s'alese cu nasul zdrobit; căci maistrul îi făcuse nasul piftie izbindu-l din toată inima.

Haiti, zise d. Tănase, tot exercițiile englezești mai bune și se apucă de bătut mingea cu picioarele. Luă lecțiile cu atâta abotnicie, încât într-o zi, neputând-o nemeri cu piciorul, își pierdă cumpănă și se buși cu amândouă mâinile înainte, căzând pe burtă, de-și zdruncină toate măruntaele.

O dădu și p'asta dracului și se apucă de vâslit. Mânuia

lopețile ca barcagiul cel mai bun. Dar așa-i omul fără noroc: tocmai prinsese mai mare gust, când un vânt neașteptat, o mișcare nepotrivită, îi răsturnă barca și până să-l scoată, d. Tănase, înfierbântat cum era, făcând o baie rece de tot, amestecată nițel și cu gheață, care nu-i prii de loc, ba îl și trânti la pat pe vre-o două săptămâni.

Cura din urină îl slăbi cum se cade, dar d-nealui era om conștiincios, când luă o doctorie nu lăsă o picătură, o bea toată. Se ținu deci habotnicește și de programul pentru slăbit, în care mai era scrisă și călăria.

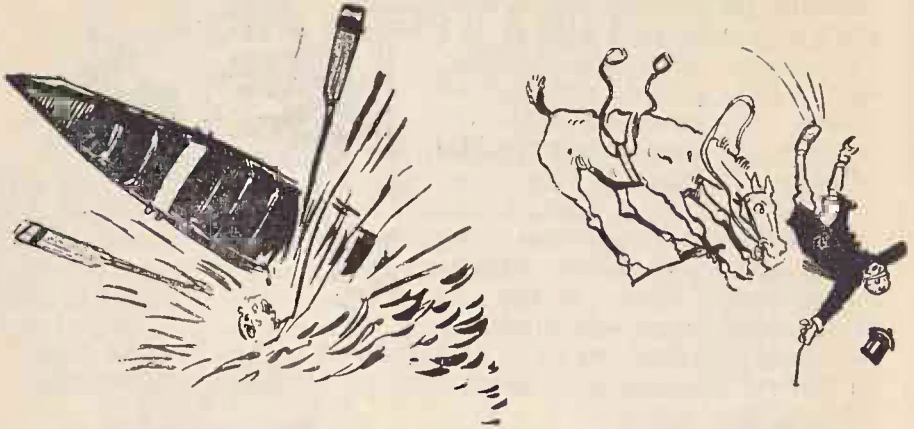
Inchiriă un cal și în fiecare dimineață, alergă călare până la șosea.

Intr-o zi, calul, ce i se năzare?! — face un salt și mi-l aruncă pe d. Tănase peste cap. Noroc! Era la capătul șoselei, plouase de cu seară, și locul fiind moale, se alese călărețul nostru cu hainele pline de noroiu, cu nițică spaimă și cu fălcile zdrelite.

Dar eră adevărat țir. De-aceea se crezú vrednic a se infățișă inaintea fostului său șef.

Acesta văzindu-l, p'aci p'aci să nu-l cunoască. Pe urmă,

aducându-și aminte de ipochimen, se porni pe ris, îl duse în fața unei oglinzi și-i zise:

— Bine, nene, atunci erai butoiu; acuma ești țir. In asemenea ipostase nu cred că vre-o femeie te-o voi soț. Cât despre fie-mea, s'a măritat de mult. Oricum, poate te-o voi soru-mea, persoană așezată, nu are încă nici cincizeci de ani!

Tănase uluit gândi: «Auzi pentru cine ași fi suferit eu atâtea cazne?! Mai bine lipsă!».

Neculcea

L I C I T A T I U N E

În ziua de 12 Iulie a. c., ora 10¹/₂ a. m., se va ține la Eforia Spitalelor Civile, Bulevardul Elisabeta, licitație publică cu ofertă închisă pentru darea în antreprindere a unui canton Silvic pentru brigadieri, la brigada Licuriciu, județul Teleorman.

Devizul pentru acest canton este de lei 6665.40.

Condițiunile, planurile, și devizul se pot vedea la Serviciul Domenial, Biuroul Silvic, în zilele de lucru între orele 10—12¹/₂ a. m.

Concurenții pentru a lua parte la licitație, vor trebui să depună ca garanție provizorie lei 5% din suma devizului, cunoscând că cea definitivă va fi de lei 10% din suma rezultată la licitație.

Art. 72—83 din legea contabilității generale a Statului, sunt aplicabile, cunoscând că supraofertă și oferte condiționale nu se primesc.

„STEUA“

Societatea „Steaua“ lucrează pentru întinderea învățării în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Administrația publicațiilor este la librăria C. Sfetea, București, piața Sf. Gheorghe, iar pentru cererile de *înscrisoare ca membri*, a se adresa d-lui Sp. Haret, București, str. Verde.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel dintâiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

În schimb fiecare membru primește câte un exemplar din cărțile sau tablourile publicate de societate anual.

Comitetul: *Președinte*, Ion Kalinderu, *Membri al Academiei Române*.—Alex. Lepădatu. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *fost Ministru și profesor universitar*.— *Secretar*, Const. Banu, *profesor secundar, fost inspector școlar*.—*Membrii*: Petre Gârboviceanu, *fost Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și Director al Șc. Normale a Societății pentru învâțătura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *fost Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Pompiliu Eliade, *profesor universitar*.—*Censori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor, fost inspector școlar*.

Membrii înscrși și cotizațiuni plătite (urmare)

N. Mociorniță (R.-Sărat), 1 leu; Barbaș Naghi (R.-Sărat), 1 leu; Oprișan Circasă (R.-Sărat), 1 leu; C. Băileanu (R.-Sărat), 1 leu; Gh. Țigăreanu (R.-Sărat), 1 leu; Iosif I. (R.-Sărat), 1 leu; Matei Const. (R.-Sărat), 1 leu; Petre Craiack (R.-Sărat), 1 leu; Toader Moinescu (R.-Sărat), 1 leu; Antofe Gâscă (R.-Sărat), 1 leu; Alex. Oană (R.-Sărat), 1 leu; Anghel Sima (R.-Sărat), 1 leu; N. Vlădescu (R.-Sărat), 1 leu; Sabina Mântulescu (Giurgiu), 4 lei; Eegenia Stănescu (Giurgiu), 2 lei; Ecaterina Stancovici (Giurgiu), 2 lei; Elena Gulean (Giurgiu) 2 lei; Alexandrina Eftinescu (Giurgiu), 2 lei; N. Vasiliu (Ploești), 2 lei; C. Niculescu (Ploești), 2 lei; I. Oncica (Ploești), 2 lei; Pană Popescu (Ploești), 2 lei; Toma Voiculescu (Ploești), 2 lei; Tudor Vasilescu (Ploești), 2 lei; Econ. I. Antonovici (Bârlad), 2 lei; Maria Alex. Pop (Bârlad), 2 lei; Nat H. Lecca (Bârlad), 3 lei; C. I. Nichita (Ialomița), 2 lei; C. Păsăreanu (Ialomița), 2 lei; Hugo Janăceș (Ialomița), 2 lei; I. H. Săndulescu (Ialomița), 1 leu; D. D. Marinescu (Ialomița), 1 leu; Stelian Gh. Oprescu (Ialomița), 1 leu; Iosif Avram (Ialomița), 1 leu; D. Fănescu (Ialomița), 1 leu; Ștefan Vignedi (Ialomița), 1 leu; Societatea „Cultura și Progresul“ 1 leu; I. C. Apostol (Iași), 2 lei; N. Ionescu (Iași) 5 lei; Gh. Ștefănescu (Iași), 2 lei; V. Penescu (Iași), 2 lei; D. Ivănescu (Iași), 1 leu; Gh. Botez (Iași), 1 leu; I. Dimitriu (Iași), 1 leu; Vasile Sevastian (Iași), 1 leu; Dumitru Munteanu (Iași), 1 leu; N. Popovici (Iași), 1 leu; V. C. Negoita (Iași), 1 leu; Gr. Racoviță (Iași), 1 leu; I. Corlat (Iași), 1 leu; M. Vasiliu (Iași) 1 leu; V. Dorin (Iași), 1 leu; Iordan Constantinescu (Iași), 1 leu; C. A. Laureșcu (Iași), 1 leu; A. Manole (Iași), 1 leu; C. Ionescu (Iași), 1 leu; E. D. Teodorescu (Galați), 2 lei; P. I. Motaș (Galați), 2 lei; Vochița Manoliu (Ialomița), 1 leu; M. Barat (Iași), 2 lei; B. Schapira (Iași), 1 leu; N. Ivan (Iași), 1 leu; E. Florian (Iași), 1 leu; Paula Petra (Iași), 1 leu; Maria Chiriceanu (Loco), 1 leu; T. P. Mateiu (Loco), 2 lei; N. Dinculescu (Loco), 1 leu; C. P. . . (Loco), 2 lei; Th. Grivăț (Loco), 1 leu; Elisa Constantinescu (Loco), 2 lei; Maria Meliseanu (Loco), 1 leu; I. Pasăre (Loco), 2 lei; N. Popescu (Loco), 1 leu; D. Paciurea (Loco), 2 lei; Bucheru (Loco), 1 leu.

(Va urma).

Inainte și după

INTREBUINȚAREA

CREMEI și PUDREI „FLORA“

Capilogen „Flora“ (apă de păr) sticla mare lei 3,25, mică 2,50.—Pastă de dinți „Bucol“ lei 1.—Apă de gură „Bucol“ lei 1,50.—Lapte de crin „Flora“ pentru înfrumusețarea tenului lei 2.—Săpun de lapte de crin „Flora“ lei 1,25. La nemulțumire se restituie imediat costul.

DE VÂNZARE LA DROGUERII ȘI FARMACII

Se caută depozitari în comunele rurale; a se adresa la depozitarul general L. Lindenberg, București, Str. Lipscani No. 51.

Un obraz curat și frumos

se obține prin întrebuințarea cremei și pudrei „FLORA“ preparate de Al. Iteanu, farmacist, furnizor al Curții Regale. Pudra „Flora“ fără bismut, mărește efectele uimitoare ale cremei „Flora“ Crema lei 1,50—Pudra „Flora“ lei 2.—Săpun „Flora“ lei 1,25.—Pomadă de păr „Flora“ neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2,50, borcan mai mic lei 1,75

FAGURI artificiali, subțiri și rezistenți se pot avea dela M. ALEXIEF (apicultor), Iași.

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitetul central:	la Londra
Lachlan MacIntosh Rate	„
G. I. Goschen	„
Vicontele Duncannon	„
E. W. H. Barry	„
Robert Hamilton Lang	„
Demetre de Frank	Viena
P. Naville	Paris
Ad. Vernes	„

Directori: { C. A. Stolz
E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalinderu, Demetru Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social:

Londra 6 Creta Winchesterstreef.

Sucursala: București, Piața Sf. Gheorghe.

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, București
Capital în acțiuni întreg vărsat în aur Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă compuse din prime și daune	3.955.688.76
Idem format din capital și alte rezerve „	1.075.842.60
Total în aur „	7.052.531.36
Daune plătite	33.000.000

Vice-președinte, A. Bălcoianu.

Dir. general, E. Grunwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra incendiului, a „grindinei“, contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt primite în toate combinațiunile obișnuite ca: „cas de moarte, supraviețuire, zestre și rentă“. Sediul social în palatul Soc. din str. Doamnei No. 12, București. Repres. generală în Buc. str. Smârdan No. 4. Agenții în toate orașele din țară.

ACTIVITATEA SOCIALĂ

PREOȚILOR ȘI ÎNVĂȚĂTORILOR

DIN MONOGRAFIA COMUNEI JORĂȘTI

(JUD. COVURLUIU).

Introducere

Pornind cu trenul din Galați, pe linia nouă, după o călătorie scurtă ajungi în gara L. Catargi, a Târgului Bujoru. De aci pleacă spre Nord o șosea, care, după ce te scoate din târg, să desface în două și dacă nu ai avut prevederea să întrebi încotro-s Jorăștii, te poți rătăci: o ramură de șosea pleacă spre dreapta, pare că spre a se infundă într'o pădure: *pe aceasta mergi!*

Pe panta aceluiași deal dinspre Apus, pe lângă aceiași stâlpi de telefon cu două pahare, drumul te poartă prin o pădure cu destul de multe poene. După ce treci pădurea și se arată Biserica din Lunca, cea mai tânără odraslă a comunei Jorăști,— care ca un bun și primitiv gospodar îți trimete pe mezinul său să te întâmpine și să te îndemne a-ți continua drumul și apoi de aici nu mai este mult până'n Jorăști.

La jumătate distanță între Lunca și Jorăști drumul se schimbă pe partea stângă a pârâului Covurluiu și o șosea netedă te duce printre dealuri în dreapta și-o luncă de lozii în stânga, până ce sfârșind șoseaua la o cotitură a sa începi să vezi casele dinspre Apus. Pe încetul întreagă panorama satului se deschide și drumul ar vrea să te conducă mai departe, dar: oprește-te, iubite călător, și cercetează comuna de dragul căreia am scris cele ce urmează, în cei mai frumoși ani ai tinereței.

I.

Istoria comunei

Începând a scrie istoria comunei Jorăști trebuie să spunem, chiar dela început, că nu este cu putință să așezăm o *dată* dela care, apoi, pornind, să mergem până în ziua de astăzi din date în date. Nu se găsește niciun act care să ne facă a statornicii când a început satul. Actele ce am găsit—scrise toate cu slova măiestrită a părinților noștri—spun întâmplări din viața matură a satului, despre sat nici nu pomenesc. *Despre un act de naștere a comunei nici nu să poate vorbi*. Strămoșii nu ne-au lăsat acte de sub colbul cărora să le citim numele și faptele lor ca întemeietori ai acestui sat și nici monumente din ruinele cărora să le desgropăm cenușa lor, care să ne povestească despre acele timpuri pe care uitarea și neștiința noastră le-au acoperit, poate, pentru totdeauna! Ei s'au dus în mormânturi ducând cu ei, acolo, și amintirile lor despre începutul satului.

Dacă nu găsim acte în baza cărora să fixăm o *dată* sigură, totuși prin ajutorul tradiției ne putem lămurii cam pe când s'a făcut cea dintâiu așezare de oameni prin aceste locuri și deci să ne îndrumăm, câtuși de puțin, în acest punct în care istoria, adică actele, ne lasă în întuneric. Prin lumina tradiției aflăm drumul pe care ne conduce istoria.

În adevăr, tradiția spune că în Nordul comunei Jorăști, în marginea satului *Zărnești* a fost „curtea“ lui Cantemir, care avea moșia, ce după secularizarea averilor mănăstirești, a fost împărțită în „loturi“ la 1864 și 89. Ei bine, de care Cantemir este vorba și ce fel de „curte“ a fost aceea? Aceeași tradiție se spune că acel Cantemir a fost domn, de unde s'a păstrat până astăzi numele de „moșia domnească“.

Neștiind de care Cantemir e vorba, m'am adresat ilustrului istoric d. N. Iorga, care a avut bunătatea a mă lămurii. „Desigur că este vorba de Constantin Cantemir, bătrânul“, zice d. Iorga. Acest Cantemir se trăgea dintr'o familie de origină tătară a căruia membru Petru ¹⁾ sau Teodor ²⁾, botezat de însuș Ștefan cel Mare,

¹⁾ Gh. Ghibănescu. Din traista cu vorbe. Iași 1906. Pag. 387 sq.

²⁾ „Theodoro Cantemyr, cognomine Silișteanul, qui primus ex Cantemyriorum, ad Cristii vexillum sub principe Stephano cognomento magno anno mundi 6951 (1443) se convertit“, zice prea învățatul fiu al lui Constantin Cantemir, altfel, însă, decât cum reiese din actele ce s'au găsit.

căpătă, poate ca dar de botez, o răzășie în Silișteni, jud. Fălciu. Urmașii acestui strămoș a lui Cantemir, și poate și acesta, își întind răzășiile lor până în marginea de sus a Covurluiului, la Nordul Jorăștilor unde se sfârșeau. În capătul acestei moșii eră o „curte“.

Aici prin „curte“ nu trebuie să credem că eră o curte sau palat domnesc, sau cel puțin un loc unde s'ar fi retras *Domnul* în anumite timpuri ale anului, cum este Sinaia de astăzi — ci eră o simplă odaie sau conac unde ședeau administratorii moșiei. Părerii tradiționale, fără bază istorică, s'au acreditat în comună și au făcut pe unii să susțină că *Domnul* a stat acolo. Ei își întemeiază această susținere pe următoarele argumente:

a) Numele de „Râpa Jalbei“ în gura căreia susțin că eră o *casă a jalbei* (?), o casă unde erau un fel de secretari domnești, care primeau jalbele ce urmau să fie trimise, spre rezolvire, Domnului care ședeă la Zărnești. „Domnul n'a stat acolo“, spune d. Iorga. „Râpa Jalbei“ și-a luat numele după vreunul Jalbă — precum și „Rădiul Marcului“ s'a numit după unul Marcu, mort de ciură și a căruia piatră de pe mormânt s'a văzut în sudvestul rădiului până pe la 1850.

b) Locul zis: „Tabără“ la o depărtare de peste 10 klm. în Nordul comunei, în care zic că eră așezată o garnizoană ce păzea pe Domnul ce stă la Zărnești. În adevăr găsesc în C. Negruzzi, în bucata „Sobieski și Plăieșii“, următoarele rânduri: (după ce se istorisește cum pe la sfârșitul lui Septembrie 1686, armata polonă vrea să asedieze Cetatea Neamțului în care nu se aflau decât 16 plăieși, să spune că aceștia) „erau în locul garnizoanei care eră la Fălciu, pe lângă Domnul (Constantin) Cantemir, unde *tăbărise* oastea turcească“. Domnul Cantemir se retrăsese la Fălciu, la moșia sa, unde eră păzit de o garnizoană. Cum dușmanul venea dinspre Sud, eră foarte natural ca tabăra să i se așeze în cale, adică în față. Locul „Tabăra“ arată, cred, locul unde s'a așezat acea garnizoană.

c) Mobilele de pe dealul Bănesei nu sunt întărituri ci niște mobile de hotărnicie despre care tratează un act de moșie din 28 Ghenar 1819, a cărui original îl posed.

Domnul n'a avut timp când să stea aici, nici înainte, nici după suirea pe tron. Mai înainte de a fi domn fusese, sub Duca Vodă, Marele Clucer¹⁾ și această slujbă nu-l îngăduia să facă

¹⁾ N. Iorga. Istoria Românilor pentru poporul Românesc. 1908. Clucer să numeă cel „care îngrijeă de beciurile Domnului“. Pag. 51.

plimbări pe la moșie. Timpul de domnie, 1685—93, i-a fost foarte neliniștit, așa că nici nu avea timp când să se gândească la afacerile sale personale, mai ales când aceste afaceri ar fi cerut bătaie de cap și el deabia să deprinsese a se iscăli. Când a ajuns domn „barba îi eră albă ca zăpada . . . , și eră un moșneag fără doamnă“¹⁾. Ei bine, acestui moșneag vădov „gras, burduhos, rumen la față“ nu-i mai dădea mâna să-și facă plimbările sale și pe aici. Poate că nici nu știă unde-i este capătul moșiei sale. Fiul și urmașul său Dumitrașcu, fiind mai mult omul cărței decât al gospodăriei, moșia a fost lăsată pe mâinile slugilor, a administratorilor.

La capătul acestei moșii a lui Cantemir se mai face pomenire și de două mânăstiri: una de călugări la locul zis azi: *Filimon* și alta de maici la Nordul satului Zărnești. Fără îndoială că aceste mânăstiri sunt făcute de călugări greci și la această credință ne îndeamnă numele *Filimon*, care-i grecesc, și faptul că moșia se închină, căci se pare, că aceasta eră cea mai mare și adesea singura dorință a Grecilor ce să pripășeau pe la noi. Grecii să iveau în tot locul unde găseau ceva de jumulit. Erau așa de mulți Greci că Neculcea zice: „focul îl stingi, apa o iezești și o abați de altă parte, vântul când bate te dai la un adăpost și te adăpostești, soarele intră în nouri, noaptea cu întunecimea ei trece și se face iarăș lumină, iar de Grec a scăpă nu este cu puțință“.

Desigur că acestora să datoresc și cele două mânăstiri²⁾, în jurul cărora cu timpul s'au format adevărate sate a cărora locuitori la început au fost „oameni de-ai mânăstirei“ — care printre alte griji aveau și pe acea a grădinei, ce se află la locul zis până astăzi: La „persicul“.

Printre administratorii moșiei domnești a fost și vreunul *Zărnea*, care, murind, a lăsat moștenire, satului format în jurul mânăstirei de maici și a conacului, numele său, de unde: *Zărneștii*³⁾. Mânăstirea s'a ruinat cu timpul și maicile au părăsit aceste locuri unde cea din urmă ruină a mânăstirei s'a văzut până pe la 1830—pietre și lemne. Ultimele maici poate s'au dus la schitul Zimbru ce să înființase de curând, sau la mânăstirea Adam; parte, au rămas pe lângă puținii gospodari ce se adunase acî și au căzut jertfă

¹⁾ Citatele sunt luate din „*Ion Neculce. O seamă de cuvinte și Cronica*“. Ediția Socec. 1909.

²⁾ Gh. *Ghibănescu*, locul citat: Și la Silișteni eră un Schit cu numele satului.

³⁾ Satul Zărnești s'a numit multă vreme și „Bujoru“, probabil după numele haiducului Bujor ce a haiducit și chiar a fost ucis pe aici. Căntece populare locale îl amintesc. V. Pr. I. C. *Beldie* „La cislă“. 1910. Pag. 14.

ciumei ce urmă îndată. Oasele lor se dezgroapă și astăzi de plugurile sătenilor, cari, oridecători le scot cu fierul plugului își spun unul altuia îndurerata lor poveste.

După ce „moșia domnească“, ajunsă a mănăstirei Varaticului prin închinare, s'a secularizat, locuitorii din Zârnești s'au refnoit. Țiganii, mai ales, slugi domnești, pădurari, au părăsit satul și au plecat cu cățel cu purcel lăsând locul liber. Cei rămași au fost împroprietăriți, la 64. Chiar din aceștia, țiganii mai ales, au plecat mai în urmă lăsând locurile lor celor ce veneau din desființatul pentru totdeauna sat Filimon.

Și pe lângă mănăstirea Filimon să formase un mic sătișor care, fie din lipsă de apă, fie că moșia se cam rășluisse, n'a putut dăinuî, căci călugării au părăsit mănăstirea de aici și s'au dus unde au putut luând cu dânșii și pe o parte din oamenii de aicea. La începutul veacului al 19-lea mănăstirea eră fără călugări și ruinată. Cei rămași se grăbesc a se mută de aici și se strămută în Balintesti și Zârnești unde mai trăesc chiar cu numele mănăstirei. In 1865 văd în actele parohiale de născuți: „*Satul Filimon*“. Dar de oarece locuitorii acestui „sat“ nu se împroprietăresc la 64, înseamnă că sub numele de „sat“ nu trebuie a înțelege decât 10-15 căsuțe sau bordeie. Servirea parohială o îndeplineau preoții din Jorăști, în timpul din urmă. Văd semnați: Pr. Constantin Strat și Gh. Savin, care trăește. Din mănăstirea și „*Satul Filimon*“ astăzi nu se mai cunoaște nimic și pământul s'a arat pe locul unde au fost. Astfel trece slava lumii!

*

Din satul format pelângă mănăstirea Filimon își iau naștere încă două „așezări de oameni“. Una ceva mai la Sud de mănăstire, în valea zisă „Basarabia“, care formează astăzi comuna Jorăști și altă așezare: desființatul *Sat Tăplăi*, despre care astăzi nu se știe decât că a fost. Despre el vom vorbi mai întâiu.

Din satul *Tăplăi* nu mai avem nici-o urmă. El a fost format din o mână de oameni, plecați de pe lângă mănăstirea Filimon, care, așezându-se pe coasta apusană a „dealului flământ“, după ce se mai înmulțesc, își fac și o bisericuță. Satul a trăit peste o sută de ani și până astăzi se cunosc locurile drumurilor ce serveau acestor locuitori, adânc săpate pe dealul „Cerbul“. Vii și grădini s'au văzut până pe după 1840. Dealul pe care eră așezat satul eră, precum îl arată și numele, un deal sec de apă, mai ales după 1800 când se rărise pădurile. Familiile de aici se strămută

în Jorăști sau și în locul unde mai târziu eră să se înființeze satul „Lunca“.

Tăplăii eră sat răzășesc și s'a desființat din cauza lipsei de apă și a persecuțiunilor boierești. „Boerul“ a avut grija să schimbe și numele locului unde a fost satul pe un nume de batjocură: și a zis în loc de „Tăplai“, „Câșla-Tăplai“ adică o stânăs au cel mult o adunătură de bordeie, o cășlărie.

Locuitorii strămutați ceva mai la sud de locul unde astăzi e Lunca, să pun în slujba lui Gheorghe Plesnilă, care aveà de gând să zidească aci o mânăstire și îi credeà pe acești oameni veniți din Tăplăi buni de a trăi pe lângă mânăstirea sa, care, însă, nu putù ajunge mânăstire din cine știe ce împrejurări, deși, la început, a fost servită de ieromonahi.

O altă așezare formată din cei plecați dela mânăstirea Filimon este com. *Jorăști* de astăzi, care și-a luat numele, fie dela un prim sătean cu acest nume, fie dela proprietarul Jora care prin sec. 18-lea a ținut moșia de aici, fie dela faptul că satul s'ar fi împopulat cu câteva familii din Jorăști, jud. Putna.

Să încercăm istoria comunei, schițându-ne planul după bisericile ce au fost și astăzi nu mai sunt dar se știe sigur că au fost, și după cele ce mai sânt și azi.

„Cel dintâi venit“ și-a așezat stâna, tradiția păstrată din tată în fiu îl dă ca cioban, în partea de răsărit-miazănoapte, în valea zisă „Basarabia“, o vale ferită de vânturi și încunjurată pe atunci de păduri întinse, în care, desigur s'au pierdut scuticile pruncului de atunci, bărbatului de astăzi, *Jorăștii*. „Erau feriți și de venirea Tătarilor“, ne spun bătrânii, ceea ce însămnă că s'a făcut această așezare de pe vremea când Tătarii ne vizitau des. Urmașii „celui dintâiu venit“ s'au întins peste această vale în care, în leagănul pruncesc au fost legănați în cântul trist al doinei sec. 18-lea și au făcut bordeie pe coasta despre miazăzi unde înjghebează primul monument al lor, creștin și românesc, Biserica, ce eră făcută de un oarecare *Nastea*¹⁾. Această Biserică a fost necinstită de Tătarii, care ucid în ea pe preotul *călugăr* Iosif și apoi îi dau foc. După această profanare și ruinare, Biserica, după spusa bătrânilor, nu

¹⁾ Cred că a fost un om de inițiativă, care a îndemnat și a condus. Biserica eră din bârne de lemn pe locul unde astăzi e casa lui Const. Dadu (Curduman). Dascălul Gh. Pr. Șelaru îmi spuneà că pe când eră mic se cunoștea ocul sfintei mese!

s'a mai sfințit, fie că se temeau de o nouă necinstire fie din alte cauze.

Simțindu-se însă, nevoie de Biserică și pentru ca Biserica să le fie ferită de năvălitori, o fac mai la dos: în partea dreaptă a pâraului Covurluiu, unde astăzi este gardul viei fostului învățător d. Palade Munteanu. Despre această Biserică cunoștințele sunt mai multe: Avea hramul sfinții Impărați și era făcută din lemn și vâlătuci în păiante, avea clopot, avea catapeteazmă de mușama și era nepardosită. Acoperemântul îi era de scânduri. La această Biserică dascălul Gh. Șelaru, mort în ziua de 9 Aprilie 1908, la mănăstirea Adam, a fost *isonar*. Serveau la început preoți călugări, mai apoi preoți de mir, ca: Pr. Ilie și Costea Strat, Cislacu, Gavrilă Strat și cel din urmă, Constantin Strat.

În 1816, se simte nevoia încă a unei Biserici și se face, prin stăruința lui Vasile Cernat, Biserica Sfinții Trei Ierarhi; iar pe la 1840, cam pe când se ruinase Biserica Sf. Impărați „de pe vale“, să face Biserica Sf. Impărați „de pe colină“.

Despre cele dintâiu două Biserici se spune că aveau preoți mulți ce slujeau „cu sărbătoarea“. Că erau preoți mulți nu ne mirăm, dacă ne gândim că hirotonia era o scutire de armata cea grea a vremii. Și apoi alții care purtă giubea și barbă erau doar *ipodiaconi* ¹⁾. Se mai poate spune, iarăși după spusele bătrânilor, că pe când Biserica din vale începuse să funcționeze, cea din deal se ruinase cu totul.

Faptul că avem două Biserici: una în deal și alta în vale, ne face să credem că începuse să se facă așezări, fie chiar în forma cea mai primitivă, bordeie și căsuțe mici, și aici în vale. Desigur că trebuie a crede acest lucru despre cei din mahalaua „Puțeni“ ²⁾. Dar de oarece vedem pe Cernat că la începutul sec. 19-lea se îngrijește a face Biserica Sf. Trei Ierarhi, înțelegem așezarea de locuitori în jurul ei — al de Buțurca în partea din jos și al de Mihalache Beldie, strămoșul meu, din sus. Chiar Biserica se face pe locul lui *Parmaxis* — un Buțurcesc.

¹⁾ *Melhisedek*: Cronica Romanului. Vol. II. pag. 91.

²⁾ Mahalaua „Puțeni“ este o colonie plecată din satul cu același nume din jud. Tecuciu și aceasta bázându-ne pe numele comun „Puțeni“ și numele de familie la fel, care au plecat de aici din cauza birurilor ce li s'au pus Puțenilor ca și Cudălbencilor, pe motive de răzășie la fel, în timpul lui Moruzzi. Familii asemenea sunt: Ghionea, Savin, Dodu, Strat. (După informații date de *Al. Gh. Gafton*. Seminarist, de loc din Puțeni-Teuciu).

Din cele spuse se poate trage încheierea că la începutul veacului al 19-lea întregul plan al satului eră alcătuit, căci vedem așezări în toate punctele satului. Vedem Puțenii formați, și pe locuitorii din jurul Bisericii „din deal“ și Sc. Trei Ierarhi. Putem fi siguri că era un punct locuit și în sud-est, pe dâmb, de oarece vedem acolo cele mai vechi case din sat, care trec peste 100 de ani: *casa Ciolăciței*, în ograda d-lui K. C. Dodu, casa din ograda lui Iordan Caramfil și cea din a lui Vasile Eni, precum și a lui dascălul Gh. Pr. Selaru, făcută de unul Efteni Vârgolici, vechiu răzeș de aici.

În prima jumătate a sec. al 19-lea marginea din jos a satului eră în partea dinspre miazăzi a caselor d-lui T. Carman, perceptor, prin râpă; deci, casa dascălului Șelaru era în țarină. Satul ajunge la marginea de astăzi, în miazănoapte, prin strămutarea aici a celor veniți din Tăplăi.

Centrul satului, fără Puțeni, a fost cam în dreptul școlii.

La întrebarea de când datează satul, vom răspunde făcând proba după Biserică.

Biserica Sfinții Impărați „din vale“ încetează de a mai funcționa pe la 1840. Să presupunem că a servit ca locaș de închinare, pentru cei ce au făcut-o, cel puțin 80 de ani și cu aceasta mergem înapoi la anul 1750. Biserica „din deal“ să mai fi funcționat, până la arderea ei, cel puțin 50 de ani. Cu aceasta ajungem la anul 1700. Și cu tot dreptul intrăm cu prima așezare pe aceste locuri în secolul al 17-lea. De oarece călugării pripășiți la acest capăt al moșiei lui Cantemir își fac mănăstiri, desigur că ei au vrut să facă după cum eră și la Silișteni, încă din anul 1692 ¹⁾

Bisericile, însă, trăesc mai mult și mai ales că pe acea vreme cea mai mare grijă a locuitorilor creștini eră ca bisericuța lor să fie bine îngrijită: deci am avea tot dreptul să presupunem că ele au funcționat mai mult — și astfel pe proba bisericilor mergem de ne pierdem cu prima așezare de oameni, ce eră să formeze satul de astăzi, în secolul al 17-lea — și, poate, cu mult mai înainte.

Pentru presupunerea de mai sus luptă și cei câțiva copaci seculari care numără în corpul lor anii poate care au trecut. Am avut în vie un nuc, pe care l-am tăiat în 1905, pus de unul Ștefănică Ghighea care eră de peste 300 de ani — proba unei așezări gospodărești pe acea vreme.

¹⁾ *Ghibănescu*, loc citat, pag. 389.

Pe locul multor case de astăzi erau copaci, sau, chiar păduri întinse, care s'au tăiat pe la sfârșitul veacului al 18-lea când moșiile Văratifului au ajuns pe mâini vitrege. Bunicul meu, tatăl mamei, când eră mire a adus lemne dintr'o pădure care începea din regiunea imediat apusană a viilor din dreapta pârâului Covurlui. Aceste păduri erau întinse până în locul unde astăzi sunt râpile. Erau așa de multe și de dese pădurile pe aci că, în timpul zaverei, s'au adăpostit în ele satele *Forțânești* și *Foltești* care își făcuse bordeie în pădurea Zărneștilor. Locurile să cunosc până astăzi la părțile numite: Fârțânești și Foltești.

Semniceri de ai acelor păduri au rămas prin vii și până astăzi și ei ne spun un cântec pe care nu-l mai putem înțelege și ni-l spun în nopțile de vară, când păzim viile împreună cu dânșii! Sub poalele lor ne umbrim de soare și ne adăpostim pe vreme rele. Tot sub umbra lor, ca tineri, ne spunem dragostile anilor celor mai frumoși din viață.

Semniceri de aceștia sunt și prin sat unde au rolul unor străjeri adormiți în postul lor prin suflare vrăjitoarească. Ei poartă în bătrânețea lor *ceva* ce-ți impune respect către dragostea ce a unit „odată“ pe locuitorii din Jorăști, locuitori adunați din mai multe așezări, cuprinse într'o suprafață lungă de 17 klm. și lată de 5 klm.

Preotul I. C. Beldie

Fârțânești-Covurluiu.

În vederea cererilor ce ni s'au făcut de mai mulți cucernici preoți, învățători și notari, spre a le da colecții din anii trecuți ai revistei cu prețuri reduse, pentru biblioteci sau pentru premii elevilor absolvenți; facem cunoscut că comitetul revistei le-a admis cererea și deci punem în vânzare colecții din anii trecuți cu următoarele prețuri:

O colecție completă pe un an în fascicule	lei 4,—
» broșată pe un an	» 4,50
» » 6 luni	» 2,—
» » 3 »	» 1,25
» legată » 6 »	» 2,50

Odată cu cererea trebuiesc trimiși cu mandat postal și banii.

Pentru comande dela **zece** colecții în sus se mai face un rabat de 5 la sută.

Administrația.

FEMEIA ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA ALCOOLISMULUI ¹⁾

— CUVÂNTARE —

Știm că o minte senină și o inimă curată sunt stâlpii pe cari se sprijină fericirea casei și a popoarelor.

Știm că otrăvirea cu băuturi nimicește acești stâlpi, înjosește traiul societății și duce la peire lumea întreagă și înaintea oricui pe noi și pe copiii noștri.

Știm că această otravă se vinde subț paza legii, că stăpânirea își are vina ei în cumplitul negoț, dela care își trage partea de câștig. Vedem, spre rușinea și mânia noastră, că otrava e impusă, prin legi și tratate, popoarelor cari nu-i presimt primejdia și cari nu vor otrava.

Știm că legislația ar putea să facă mult, ce până azi n'a făcut.

N'avem nici o putere, să îngrădim nedreptatea strigătoare la cer, de care lumea geme. Voi aveți puterea să scăpați conștiința neamurilor de apăsătorul simțimânt al unei complicități nerăspunzătoare.

Iată de ce ne apropiem de tronul-Ți și Te rugăm să ridici legea la înălțimea conștiinței creștinești, să îndepărtezi scutul legii de pe negoțul de alcool și să ne ocrotești casele cu înlăturarea desăvârșită a acestei năpăști și rușini, din toate țările peste care Ți se întinde stăpânirea.

Aceste simple cuvinte sunt o faptă vitejească. Femeile engleze nu s'au lăsat orbite de strălucirea tronului regesc și au cutezat să ție o cuvântare liberă și vitează, cum nici un bărbat nu s'a încumetat să ție. Cinste lor !

Ceeace e mai însemnat însă n'am amintit încă. — Dacă avem pentru noi pe femei, avem și pe copii. — Și cine stăpânește tinerețea stăpânește viitorul. În Anglia 3 milioane de copii fac parte din *Bands of hope*, ceeace însemnează că tot al treilea copil a intrat într'o societate de abstenență, în vârsta cea mai supusă ispitei. Cu conducerea acestei asociații de copii se îndeletnicesc 70 de mii de vârstnici, fără vreun gând la răsplată bănească. Și acesta e doar un început al mișcării.

Și apoi să nu uităm ce înrâurire puternică are pilda femeilor asupra hotărârii bărbaților. Și tocmai în cele mai de sus straturi ale

¹⁾ Vezi No. 38.

societății s'a văzut mai lămurit acest lucru. Cu cât locul unui om e mai înalt în lume, cu atât vederile lui sunt mai pline de grijă, cu atât mai greu se hotărăște la un pas radical. Femeile au aci inima să dea pilda. În republica de dincolo de ocean, în America de Nord, un singur președinte, după câte știu, a fost abstinent: Harrison. Soțiile președinților, însă, în cei din urmă treizeci de ani, au fost toate abstinente. Despre Harrison se povestesc următoarele:

Când a fost ales președinte, prietenii i-au dat un banchet. — Șampania curge în valuri, prietenii închină în sănătatea lui, și-i doresc tot binele și toate bucuriile. Președintele ciocnește mereu cu paharul cu apă. Prietenii se roagă, stăruesc să facă altfel măcar odată, să bea cel puțin un pahărel de ziua cinstirii numelui lui, de dragul amicilor. Rugămintile se fac tot mai stăruitoare, mai furtunoase. În cele din urmă Harrison se scoală și zice :

„Ce vreți, domnii mei? Când am sfârșit școala împreună cu cei doisprezece colegi ai mei, am făgăduit să nu pui pe limbă toată viața nici o băutură spirtoasă. Această făgăduială n'am călcat-o nici odată. Și cei doisprezece colegi ai mei dorm toți la cap cu o cruce, pentru că au băut. Acestei făgădueli am să-i mulțumesc eu sănătatea, izbânda și fericirea vieții mele. Vreți oare s'o calc astăzi?“

Și după ce a intrat în „Casa Albă“, palatul președințial din Washington, a înlăturat vinul dela masă, și toți trimișii Marilor Puteri și toți bărbații mari ai țării trebuiau să închine cu paharul cu apă, însă Harrison, ca diplomat ce se găsea, a socotit că poate face o mică îngăduială. După masă, se servea în odaia de fumat a bărbaților, un pahar de grog, în vederea oaspeților străini. Inșă îndată ce femeile au aflat de aceasta, s'au rugat de soția președintelui să n'o mai ierte. În chipul ăsta a pierit și cel din urmă pahar de grog, dat pe furiș din odaia de fumat a Casei Albe.

Amintesc că și sărbătoritul în toată lumea președinte al republicii sudafricane Transvaal, răposatul Krüger, a fost un abstinent total. Adevărat că regi abstinenți până acum nu sunt. Dacă însă un popor vrea însuși să fie rege, trebuie să aibă capul limpede și mâna tare. Să nădăjduim că și la noi numărul puternicilor noștri luptători va crește fără piedică.

Dintr'un alt izvor însă își ia naștere nădejdea mea că tocmai în țara noastră dezvoltarea mișcării ne va fi mai repede și mai mare — din pasul înainte pe care l'a făcut știința. În această privință Elveția a întrecut și pe Anglia. Numărul medicilor abstinenți din Elveția, în raport cu populația, e mai mare decât în Insulele britanice. Până mai ieri, în Anglia mișcarea noastră eră curat religioasă. Socie-

tățile religioase de abținere spuneau: Fabricarea alcoolului și ne-
goțul cu alcool, adică otrăvirea cu băuturi a semenilor, e un păcat.
Societatea nu trebuie să sufere păcatul; statul nu trebuie să ocrot-
tească păcatul. Numai în vremile mai noi aceste societăți au găsit
sprijin în medici.

Cât de surprinzător de iute însă s'a petrecut schimbarea în
ideile doctorilor din țara noastră. Acum 12 ani eu eram singurul
doctor abstinent care ceream abținerea deplină dela orice băuturi
spirtoase. Eram singur nu numai în Băle, ci în tot ținutul în care
se vorbește limba germană. Și azi numărul doctorilor abstenenți ger-
mani de aci e de peste 100 și crește din zi în zi. Medicul e constrâns
să treacă de partea abstenenței totale de o logică neîngăduitoare. Cel
mai de seamă principiu al oricărui doctor e: *Profilaxia e mai însem-
nată decât terapia*; e mai bine să știi să preîntâmpini boalele decât
să știi să le vindeci. Nu trebuie numai să pansăm și să lecuim, ci să
eșim înaintea răului și să nu-l lăsăm să ne treacă hotarele. Așa se
face și în chestiunea alcoolismului. Nu trebuie să avem numai grijă
ca asta sau ăla să nu cadă în darul beției. Întrebarea e: cum facem
societatea, cum facem un popor sobru? Iată de ce nu se mai ceartă
nimeni cu doctorii, dacă alcoolul paralizează numai ori dacă luat în
cantități mici de tot poate și să excite în măsură mică, ori dacă dela
10 centimetri cubi se văd semne de otrăvire sau numai dela 30, ci
li se pune deadreptul și simplu întrebarea: *Ce trebuie să facem ca
să ne păzim de beție?* La aceasta trebuie să dea răspuns medicul. A-
ceasta e întâia lui datorie. Și poate răspunde ce vrea — i se va
arăta că tot ce spune s'a încercat zadarnic de mii de ori și că numai
un drum duce la țintă — *abstinența totală*. Acesta e adevărul, pe
care abea de mai poate să nu-l recunoască pe față un medic. Și
acesta e cel mai puternic sprijin pe care l'au câștigat societățile
religioase.

Când știința și credința sunt una, atunci negreșit că am dat de
calea cea dreaptă. Nimic nu trebuie să ne abată de pe ea. *Ea ne va
duce la biruință.*

MULȚUMIRE

Subsemnatul aduc călduroase mulțumiri d-lui Administrator
al „Cassei Școalelor“, pentru că a binevoit a abonă biblioteca șco-
lară de-acî la revista „Albina“.

Gheorghe Dascălu

Dirig. șc. Știoborani-Vaslui.

COOPERAȚIA DANEZĂ

Trecând prin Danemarca, atenția îți este atrasă nu numai de progresul realizat în agricultură, dar și de cel realizat pe cale de cooperatie. Putem spune că Danemarca e țara societăților, țara în care orice înjghebare cu scop economic se traduce prin întovărășire. Societățile și-au întins activitatea în toate direcțiile, căci găsim societăți de agricultură, de lăptărie, de măcelărie, de ouă, de consum, de furage, de animale, etc., cari au grupat în jurul lor aproape întreaga populație daneză. Și aici spre deosebire de celelalte țări, cooperatismul s'a manifestat mai mult la țară decât la oraș.

Să ne aruncăm mai întâi o privire generală asupra mișcării cooperative din Danemarca și apoi să studiem vre-o câteva societăți cooperative mai însemnate.

Cea mai veche societate cooperativă din Danemarca a fost înființată în 1777 în Govau. Însă în conformitate cu principiul Rochedalian, cea mai veche este cea din Thiseted, înființată la 1866. La început promiteau foarte puțin; dar la 1884 prin înființarea magazinului engros al societății cooperative, mișcarea luă altă formă. În adevăr prin mijlocirea acestui magazin, micile societăți încep să se aprovizioneze cu mărfuri garantate, intermediarii sunt îndepărtați, prețurile mai avantajoase, desfacere mai multă și consecutiv revirimentul anual mai mare.

Principiile generale care se aplică la alcătuirea acestor societăți cooperative se pot rezuma în punctele următoare:

1. Mai întâi membrii, ce voesc să înființeze o societate cooperativă, sunt ținuți să procure ei înșiși capitalul necesar, capital care are o bază puternică: fondul de rezervă.
2. Excedentul dela finele anului se împarte proporțional între membrii, după ce se fac oarecare rețineri.
3. Fiecare membru n'are decât un singur vot la diferelele adunări ale societății.

Cauza care a făcut, ca societățile să progreseze foarte repede a fost, că danezii n'au căutat să înființeze o societate decât numai atunci când s'a simțit absolută nevoie.

Așa de exemplu: Societatea cooperativă de lăptărie datează dela 1882, când grâul produs în Danemarca nu mai putea concura prin alte țări. Atunci locuitorii s'au văzut constrânși să se ocupe cu producția laptelui și a derivatelor lui și de aici înființarea acestui fel de cooperative. În 1885 s'a înființat societatea cooperativă pentru creșterea rațională a animalelor, fiindcă acestea trebuiau să formeze ramura principală de export.

Abatoarele cooperative s'au înființat în 1887, când Germania oprî importul porcilor din Danemarca și cum în țară

carnea n'avea preț, aceasta a trebuit să se exporte în Anglia, unde se cerea multă și să plătea bine. Tot așa și cu societatea cooperativă pentru exportul ouălor și procurarea nutrețurilor.

Scopul societăților fi vom vedea mai la vale.

(Sfârșitul No. Viitor).

CRONICA

Cerc cultural

Duminică 15 Maiu c. s'au ținut ședințele «*Cara Murat*» din jud. *Constanța* la școala din com. Carol I. Au participat 16 membri, dintre care 4 preoți și 2 conducătoare de școale fröbeliene.

Dimineața ședința intimă a fost deschisă de d-l președinte *C. Cornescu*, *Cara Murat*, vorbind și făcând amănunțit «*comparație între programa învățământului primar din 1903 și cea din 1910*». Acest subiect a fost dezvoltat și de d-l *I. PreDESCU-CAROL I.*

Fiind ultimul cerc, d-l președinte *Cornescu* aduce elogii d-lor membri pentru activitatea deslășurată.

Ședința publică a fost deschisă la ora 2 p. m. după intonarea imnului național de elevi, de către d-l *Cornescu* care în puține cuvinte arată importanța cercurilor. Tot d-sa vorbește despre: «*Războiul de independență și Domnia Regelui Carol*». Amintește cu căldură de vitejiile Românilor. Face istoricul războiului și arată urmările lui: independența, ridicarea la rangul de regat, ridicarea culturală și socială și îmbunătățirile cari se văd mai ales în Dobrogea.

După d-sa a vorbit preotul *C. Sădeanu*, *Cara Murat*, despre «*Patima luxului și portul național*». Cuvintele Sf. Sale au avut mare efect, deși n'au fost dojenitoare, ci din contră cu bunăvoință. Subiectul a fost foarte bine ales, de oarece în această comună se vede un lux orbitor și părăsirea portului național. A tratat foarte bine arătând cum alte neamuri spre ex. Bulgarii, cari ori cât timp ar sta într'altă țară nu-și schimbă portul. E păcat pentru Români să-și schimbe costumul atât de admirat în străinătate și pe care îl poartă chiar M. S. Regina. Haina de oraș nu-i tainică, nu-i frumoasă și nu se știe purtă. Dacă s'ar strânge într'un an banii din sat care se dă pe stambă cum e în com. Carol I, și s'ar depune la bancă, ce capital frumos s'ar strânge. Indeamnă pe femei a-și face hainele în războiu acasă. Nici oamenii n'ar fi datori și nici hașnele pocite, de oare ce sunt mulți cari se împrumută sau își vând bucatele pentru ca să schimonosească portul copiilor crezând că-i vor face fericiți.

Președintele de onoare, preotul *Sachelar Ion Popescu* din cătunu Dorobanțul, făcând recenzie asupra celor vorbite, roagă să ia de bune cele spuse.

Elevii în tot timpul au cântat cântece, au recitat poezii, piese și dialoguri. De reușită s'au adus mulțumiri soților învătători Predescu.

Sala a fost arhiplină, locuitorii cu toată ploaia torențială, au venit foarte doritori de a învăța ceva bun și folositor.

La orele 5^{1/2}, membrii cercului se despart, își urează izbândă și li se aduce de președinte din nou mulțumiri, de armonia care a domnit la toate cercurile. Despărțirea a fost cordială, toți plecând mulțumiți.

Seb. Ghinescu
din Cavargie.

MINISTERUL FINANTELOR

DIRECȚIUNEA CONTABILITĂȚII GENERALE A STATULUI ȘI A DATORIEI PUBLICE

Tablou de numerile titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1889 externă, imprumutul de lei 50.000.000, eșite la sorți la tragerile precedente și neprezentate la rambursare până la 2/15 Iunie 1911

Titluri a 1.000 lei

No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți		No. titlurilor	Data ieșirii la sorți	
	Luna	Anul		Luna	Anul		Luna	Anul		Luna	Anul
5143	Decemv.	1909	10578	Decemv.	1910	13491	Decemv.	1910	19955	Decemv.	1907
5293	"	1910	10927	"	"	13591	"	"	20190	"	1910
5942	"	"	11721	"	"	13595	Iunie	"	21260	"	"
6290	"	"	12036	"	"	13611	Decemv.	"	21467	"	1909
7511	"	"	12465	"	"	14763	Iunie	"	22059	"	1910
7524	"	"	12665	"	"	15146	Decemv.	"	22147	Iunie	"
7837	Iunie	"	12786	"	"	15625	"	"	22255	Decemv.	1909
7892	Decemv.	1909	12809	"	"	16533	"	1909	22555	Iunie	1910
8401	Iunie	1910	13005	"	1909	16800	Iunie	1906	2369	"	"
9109	Decemv.	"	13051	"	1910	16925	Decemv.	1910	23778	"	"
9194	"	"	13074	"	"	17111	Iunie	"	"	"	"
9539	"	"	13201	"	1909	17755	Decemv.	"	"	"	"
9557	"	1909	13259	"	1910	17831	"	"	"	"	"
9627	Iunie	1910	13317	"	"	18287	"	1909	"	"	"

Titluri a 500 lei

25020	Decemv.	1910	28286	Iunie	1910	29577	Iunie	1910	33396	Decemv.	1910
25191	"	"	28630	Decemv.	1909	29844	Decemv.	"	33650	"	"
26249	Iunie	"	28948	"	1910	30786	Iunie	"	34362	"	"
26267	"	"	29001	Iunie	"	31028	"	"	34377	"	1908
26447	Decemv.	"	29065	Decemv.	1905	31496	"	"	34967	"	1910
26496	Iunie	"	29082	Iunie	1910	31555	Decemv.	"	"	"	"
26823	Decemv.	"	29240	Decemv.	1909	32345	"	"	"	"	"
26991	"	1909	29407	"	1910	32929	"	"	"	"	"

Frumusețea este Podoaba Omenței

DORITI să aveți un TEN ALB și FRUMOS?

Intrebuințați numai: **CREMA, SAPUNUL și PUDRA ORIENTALA de ORȘOVA** ale farmacistului
Igaatz Freyler

Recunoscute ca cele mai igienice preparate fără substanțe
vătămătoare cari fac să dispară

Pete, Pistruc, Coșulețe și Crăpătură de Vânt conservând obrazul până la starea cea mai înaltă
Este o ad vârată COMARĂ pentru SEXUL FRUMOS, se vinde cu:

Lei 1,20 Borc. de Cremă Orient.; Lei 1,50 Săpunul Oriental și Lei 2 Cutia Pudră Orient.
Se află de vânzare în București la toate Drogheriile, Farmaciile și Princip. magazine

Brăila: Dra Albertina Pol-
lak, Clubul Comercial.

Bărlad: Leon M. Finchel-
mann

Bacău: S. Kellmann.

Corabia: Gr. Petrino, Marin
R. Iliescu, D.-tru C. Pe-
trovici, Nicolae Marin-
nescu.

Constanța: L. et I. Lascaridis.

Calafat: Iosef Rendek.

Caracal: Stănescu et Arghi-
rescu, G. Popescu.

Călărași: Frații Iarohy, V.
R. Bacarescu, G.G. Mun-
teanu.

Cernavodă: Mag. „La Ța-
ranca”

Craiova: S. Lazăr Benve-
nisti, C. R. Iliescu, dro-
guerie, A. M. Berger,

Emanuel David, S. Ben-
venisti, Ioan N. Boeru,

Ed. Kouteschweller, Fra-
ții Paraschivescu.

Dorohol: M. L. Schulimsohn

Focșani: S. Cohn, Frații
Rosner.

Găldan: Gh. Nastasescu.

Galați: Toma Aburel, C.
Teodorovici.

Giurgiu: S. A. Finți.

Huși: M. Brochmann.
Iasi: Frații Braun, Str.
Ștefan cel mare 53.

Pitești: Nae. Popescu.

Ploiești: I. Năstăsescu, lib-
rar. Farmacia V. Li-
vovschi.

P.-Neamț: S. Stambler.

Roglari: G. T. Mavrodi-
neanu.

R.-Vâlcea: Gr. Petrino.

Slatina: Badea Florescu.

Sibozla: Nicolae I. De-
leanu.

Târgov. Barbu Călinescu.

T.-Măgurele: Frații G. Luca-
tos, A. Gologan.

Tg.-Jiu: Ilie Șerbu, Ben-
jamin Penchas.

Tg.-Ocna: Elias Michelsohn.

La T.-Severin numai la magazinele Iosef Frisch

Către abonații noștri

Au trecut deja nouă luni din al XIV-lea an. Rugăm dar pe prietenii noștri să ne trimită prin mandat poștal costul abonamentului. Li mai rugăm să stăruie a face noi abonați, încunoștinând pe cei ce ar dori să se aboneze că vor primi revista, numai dacă vor trimite odată cu cererea de abonament și costul abonamentului de lei 5 pe an.

Reamintim prietenilor și abonaților noștri, că cine ne face cel puțin **cinci** abonați din nou, pentru anul curent, și trimete banii odată cu numele lor, are dreptul la un abonament gratuit, fie pentru biblioteca școlii, fie pentru parohie, cerc literar, etc.

Pentru elevii și absolvenții de școli primare din comunele rurale, reducem abonamentul la **patru (4)** lei pe an, fie că se abonează unul singur, fie o grupă de mai mulți inși la un abonament. Cererea de abonament în acest caz trebuie făcută prin dirigintele școlii, prin preot sau prin notar. Noii abonați cari ar dori să aibă revista dela începutul anului, să arate aceasta pe cotorul mandatului prin care trimit banii.

În tot cazul, cererea de abonament trebuie neapărat însoțită de plată, altfel nu se va satisface. Abonamentele se fac și se plătesc numai pe un an întreg.

Regularitatea cu cari de 14 ani aparem, bogatul material ce am publicat în acest timp și numărul cel mare de ilustrațiuni ce dăm în fiecare număr, sunt o garanție că revista este așezată pe baze solide și că se bucură de sprijinul și de încrederea tuturor.

ADMINISTRAȚIA.